

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ

BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ

ÚSTAV MANAGEMENTU

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT

INSTITUT OF MANAGEMENT

INVESTICE NA TRHU KURZOVÝCH SÁZEK

INVESTMENTS IN COURSE BETTING MARKET

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. TOMÁŠ ŘÍHA

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

Ing. ROMAN PTÁČEK, Ph.D.

BRNO 2015

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Říha Tomáš, Bc.

Řízení a ekonomika podniku (6208T097)

Ředitel ústavu Vám v souladu se zákonem č.111/1998 o vysokých školách, Studijním a zkušebním řádem VUT v Brně a Směrnicí děkana pro realizaci bakalářských a magisterských studijních programů zadává diplomovou práci s názvem:

Investice na trhu kurzových sázek

v anglickém jazyce:

Investments in Course Betting Market

Pokyny pro vypracování:

Úvod
Cíle práce, metody a postupy zpracování
Teoretická východiska práce
Analýza současného stavu
Vlastní návrhy řešení
Závěr
Seznam použité literatury
Přílohy

Seznam odborné literatury:

FABOZZI, F J. a MARKOWITZ, H. The theory and practice of investment management : asset allocation, valuation, portfolio construction, and strategies. 2. vyd. Hoboken, N.J.: Wiley, 2011. 682 s. ISBN 978-0-470-92990-2.

JÍLEK, J. Akciové trhy a investování. 1. vyd. Praha: Grada, 2009. 656 s. ISBN 978-80-247-2963-3.

KOHOUT, Pavel. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. 6. přeprac. vyd. Praha: Grada, 2010. 292 s. ISBN 9788024733159.

REILLY, F K. a BROWN, K C. Investment analysis and portfolio management. 9. vyd. Australia: South-Western Cengage Learning, 2009. 1041 s. ISBN 978-0-324-65612-1.

REJNUŠ, O. Finanční trhy. 3. vyd. Ostrava: Key Publishing, 2011. 689 s. ISBN 978-80-7418-128-3.

SOLNIK, B. -- MCLEAVEY, D W. Global investments. 6. vyd. Boston: Pearson, 2009. 664 s. ISBN 0-321-55212-1.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Roman Ptáček, Ph.D.

Termín odevzdání diplomové práce je stanoven časovým plánem akademického roku 2014/2015.

L.S.

prof. Ing. Vojtěch Koráb, Dr., MBA
Ředitel ústavu

doc. Ing. et Ing. Stanislav Škapa, Ph.D.
Děkan fakulty

V Brně, dne 28.2.2015

Abstrakt

Diplomová práce dokazuje možnost efektivního investování na trhu kurzových sázek. Mechanismy fungování na tomto trhu jsou důrazně distancovány od jakýchkoliv forem hazardu a přibližovány k principům finančního trhu. Výstup investiční činnosti je vystižen finančním plánem.

Abstract

The Master's thesis proves the possibility of effective investment in the betting market. The operating mechanisms of the betting market are firmly disavowed from any forms of the hazard and approximated towards the principles of the financial market. The output of investment activity is captured by financial plan.

Klíčová slova

Trh kurzových sázek, zhodnocování investic, finanční plánování, hodnota, sázková kancelář, pravidla vkladu.

Key words

Betting market, capital investment appreciation, financial planning, value, betting office, deposit rules.

Bibliografická citace mé práce

ŘÍHA, T. *Investování na trhu kurzových sázek*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2015. 71 s. Vedoucí diplomové práce Ing. Roman Ptáček, Ph.D.

Čestné prohlášení o původnosti práce

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní zpracoval jsem ji samostatně.
Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem ve své práci neporušil autorská práva (ve smyslu Zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně dně 19. května 2015

.....
podpis studenta

Poděkování

Tímto bych chtěl poděkovat panu Ing. Romanovi Ptáčkovi, Ph.D. za odborné vedení, cenné rady a připomínky při zpracování diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	11
CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ.....	13
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	17
1.1 Historie a vývoj kurzového sázení.....	17
1.2 Věda versus hazard.....	19
1.3 Terminologie pojmů.....	21
1.3.1 Subjekty utvářející trh.....	22
1.3.2 Racionální investor.....	22
1.3.3 Kurzová událost a příležitost.....	23
1.3.4 Kurz.....	24
1.3.5 Vklad a potenciální výhra.....	24
1.3.6 Reálný (fair) kurz a jeho hodnota (value).....	25
1.3.7 Money management.....	25
1.4 Srovnání trhu s finančními trhy.....	26
2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU.....	29
2.1 Legislativní pojetí.....	29
2.2 Údaje o trhu.....	30
2.3 Přehled sázkových kanceláří.....	33
2.3.1 Tipsport a.s.....	33
2.3.2 Fortuna a.s.....	34
2.3.3 Chance a.s.....	34
2.3.4 Sazka a.s.....	35
2.3.5 VictoriaTip a.s.....	35
2.3.6 Synottip a.s.....	36
2.3.7 Bwin.com.....	36
2.3.8 Bet365.com.....	36
2.4 Souhrn analýzy současného stavu.....	37
3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ.....	38
3.1 Podmínky pro realizaci investiční činnosti.....	38
3.1.1 Časová nezávislost.....	38

3.1.2 Přesnost odhadu	39
3.1.3 Disciplína	40
3.2 Investorská doporučení	41
3.2.1 Vlastní výpis kurzů	41
3.2.2 Víra ve vlastní názor	41
3.2.3 Hledání anomálií	41
3.2.4 Uplatnění zpětné vazby	42
3.2.5 Nepřetržitý přísun informací	42
3.3 Hodnocení vybraných sázkových kanceláří	43
3.3.1 Finanční stabilita a spolehlivost	43
3.3.2 Risk management sázkové kanceláře	43
3.3.3 Šíře kurzové nabídky	44
3.3.4 Kurzová hladina, neboli výše kurzů	44
3.3.5 Kvalita zákaznické podpory	45
3.3.6 Forma vstupního bonusu	45
3.4 Portfolio investičních příležitostí	48
3.4.1 Podstata investičního portfolia	48
3.4.2 Principy nastavení investičního portfolia	48
3.4.3 Výstup investičního portfolia	49
3.4.4 Příklad investičního portfolia	50
3.5 Hodnota (value)	51
3.5.1 Účinnost hodnoty (value)	51
3.5.2 Vliv zákonitostí výsledků sportovních událostí	52
3.5.3 Příklad na výpočet hodnoty (value)	53
3.5.4 Identifikace hodnoty (value)	55
3.5.5 Hodnota (value) a výše vkladu	56
3.6 Finanční plánování	57
3.6.1 Počáteční kapitál	57
3.6.1.1 Příjmy	58
3.6.1.2 Výdaje	59
3.6.1.3 Zisk	60
3.6.1.4 Finanční plán	60

ZÁVĚR	65
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	68
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ	70
SEZNAM GRAFŮ A TABULEK	71

ÚVOD

Kurzové sázení hodnotím jako jeden z fenoménů dnešní doby. Dovoluji si tvrdit, že zasahuje do života široké škály populačních vrstev, které splňují podmínky plnoletosti. Na první dojem se toto tvrzení může zdát odvážné, avšak při hlubším zamyšlení se má svoji logiku. Trh kurzových sázek datuje svoji působnost na území České republiky pouhé jedno čtvrtstoletí zpět a za tu dobu si v silné konkurenci nejrůznějších druhů a lákadel zábavy stihl vybudovat poměrně velmi silnou pozici. Ta se projevuje především tím, že do svých řad získal početný zástup fanoušků, klientů, racionálních investorů, ale bohužel i nemalou skupinu gamblerů.

Podobně, ne-li úplně stejně jako například karetní hra poker, má kurzové sázení svoji těžší výchozí pozici danou zákonodárným vymezením. Konkrétně se jedná o loterijní zákon, v přesném jeho aktuálním znění č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách. V něm je totiž kurzové sázení zařazeno mezi produkty mající charakter hazardu. Jak také později důkladně a zřetelně vysvětlím, budu kurzové sázení jako takové distancovat od podobného umístění z etického pohledu slušnou společností nepřijatelných sfér zábavně „výherních“ produktů založených na bázi gamblerství. Naopak v charakteru tohoto způsobu investování shledávám spoustu společných prvků hojně využívaných v oblasti exaktních věd.

Rád bych se ještě vrátil k úvodnímu odstavci. Uvědomuji si (a mé aktuální profesní zkušenosti trvající téměř polovinu dekády to jen potvrzují), že v klientském portfoliu sázkových kanceláří se nachází drtivá většina uživatelů majících ztrátovou bilanci. Číselně vyjádřeno se jedná zhruba přesně o devět ztrátových klientů vůči jednomu profitabilnímu, tedy schopnému generovat zisk. Není se ani čemu divit, neboť sázkové kanceláře jsou ve své podstatě podnikatelské subjekty zřízené za účelem dosažení ekonomického zisku generovaného právě prostřednictvím valné většiny svých klientů odevzdávajících (ve valné většině případů bez jakéhokoliv rozmyslu a uvážení) na jejich konto finanční prostředky.

Posuzovaný investiční záměr tak může posloužit coby instruktážní materiál vedoucí k pochopení dané problematiky a uvědomění si její celkové náročnosti. Na tomto základě lze dosáhnout očekávaného zhodnocení vložených finančních prostředků. Pro toho, kdo si chce zahrát a je předem smířený s finanční ztrátou, tak alespoň ukázání možností, prostřednictvím kterých ji lze co nejvíce zmírnit.

Cesta vedoucí k naplnění předem stanovených cílů tohoto investičního záměru určení není snadná a úspěch také nepříjde hned. Kurzové sázení sportovní terminologií přirovnávám

k běžekému maratonu, nikoliv nejkratšímu sprintu na sto metrů. Při respektování nepsaných, ale po řadu let vyzkoušených a efektivně fungujících pravidel lze dojít ke splnění stanovaného cíle.

Kurzové sázení má svoji historii, současnost a nepochybně i svoji budoucnost. Sport, posléze sportovní kluby, orgány a instituce, utkání, či dokonce sportovci samotní téměř všude na světě fungují v symbióze se sázkovými kanceláři. Vzhledem k tomu, že každá sázková kancelář se snaží co nejefektivněji orientovat na segment potenciální skupiny zákazníků, vybírá si pro sponzoring povětšinou právě zmiňované partnery. Trojúhelník sportovní fanoušci/uživatelé sázkových kanceláří – sázkové kanceláře – sportovní organizace a instituce predikuje trhu kurzových sázek světlé zítřky.

CÍLE PRÁCE, METODY A POSTUPY ZPRACOVÁNÍ

Pro zohlednění kritérií kompaktnosti, návaznosti a celkové vyváženosti práce se při vypracovávání této diplomové práce nelze zaměřit pouze na jeden konkrétní cíl. Tím je vysvětlován motiv selektování cílů práce mezi jeden hlavní a ostatní dílčí cíle.

Hlavní cíl diplomové práce se přímo dotýká jejího samotného názvu, a to investičního záměru na trhu kurzových sázek z pohledu investora coby fyzické osoby. Hlavní cíl diplomové práce tedy spočívá v prokázání reálné možnosti zhodnocování investovaných finančních prostředků fyzickou osobou na trhu kurzového sázení, a tím tam tak dlouhodobého generování peněžního výnosu.

Jen naprosté minimum čtenářů této práce, ale i ostatních občanů České republiky vůbec je schopno na první dojem uvěřit možnosti takového druhu investování, aniž by jej dopředu neodsoudilo. Proč ale takto do vysoké míry odmítavého dojmu široká veřejnost nabývá? Mezi obyvateli totiž chybí jakékoliv, byť třeba jen to úplně nejzákladnější vzdělání pomáhající pochopit zásadní principy takového investování. Hlavní cíl diplomové práce je tedy stavěn do roviny vyvoláním jakéhosi uvědomění, uvěření, či dokonce přesvědčení někoho z racionálně uvažujících investorů o naprosto reálné možnosti zhodnocovat tímto způsobem v dlouhodobém časovém horizontu finanční prostředky.

Takto stanovený hlavní cíl vyžaduje nemalé nároky zejména na přesnou identifikaci všech potřebných skutečností a náležitostí. Jinak řečeno - je kladen velký zřetel na co nejefektivnější vystižení oblastí a jejich následné důkladné zmapování. Všechny tyto sektory podmiňující splnění hlavního cíle spoluvytváří jednotlivé dílčí cíle.

Jedním z cílů, kterému je přisuzována velká váha, je důsledné vymezení kurzových sázek od zákonitostí, na kterých jsou postaveny produkty mající charakter hazardu. Roli úvodního dílčího cíle zaujímá literární rešerše, tedy teoretické představení nejrůznějších okruhů, počínaje historií, předpokládaným vývojem, terminologií a konče nabídnutím určitého přirovnání k finančním trhům. Celý úsek literární rešerše navozuje první kontakt s daným tématem a je koncipován tak, aby na srozumitelné bázi v uživateli vyvolal podvědomí o základních principech posuzované oblasti. Jen pochopení správným úhlem pohledu totiž uživateli dovolí vnímat všechny zmiňované situace a zákonitosti, a pomůže tak vtáhnout do dané problematiky.

Mezi další dílčí cíle patří analýza současného stavu, která se zabývá nejen dosud platnou, ale i v budoucnu očekávanou legislativou. Současný stav je taktéž komentován

reálnými číselnými hodnotami zaměřujícími se na kritérium tržního podílu a vyhodnocení pro uživatele nejoblíbenějších segmentů investičních příležitostí. Prostor se věnuje i popisu všech sázkových kanceláří záměrně zařazených do investorova portfolia.

Nástrojem, prostřednictvím kterého je deklarována možnost úspěšného způsobu investování, tím tedy i dosažení hlavního cíle diplomové práce, je finanční plán. Na něj se váže vysvětlení pojmu hodnota v kurzu coby generátor budoucího zisku a efektivně stanoveného portfolia monitorovaných investičních příležitostí. Komplexní řešení potřebných úkonů, mezi nimiž se objevuje značná míra provázanosti, představuje další z dílčích cílů.

Metody a postupy zpracování jsou zvoleny takovým způsobem, aby diplomová práce jako celek mohla s relevantním výstupem vyřešit problematiku splnění hlavního cíle. Ten není možné doložit, a tudíž i obhájit bez vhodného metodického vysvětlení. Za tímto účelem je za nezbytnou shledávána identifikace vhodně zvolených ukazatelů.

Ještě před samotným investováním je zapotřebí vhodným způsobem navolit portfolio sázkových kanceláří, které nabízí nejefektivnější možnosti investování. Na základě tohoto požadavku jsou stanoveny sledované parametry vyjadřující každý svoji váhu důležitosti. Nástrojem optimalizujícím rozložení finančních prostředků určených k investiční činnosti jsou výstupní údaje vzniklé součinem hodnot váhy a váženého bodového ohodnocení. Při procesu hodnocení vybraných sázkových kanceláří jsou posuzována následující kritéria:

- finanční stabilita a spolehlivost,
- risk management sázkové kanceláře,
- šíře kurzové nabídky,
- kurzová hladina, neboli výše kurzů,
- kvalita zákaznické podpory,
- forma vstupního bonusu.

Všem těmto ukazatelům je přiřazována určitá váha v závislosti na důležitosti a významnosti konkrétního parametru. Výpočet určí pořadí posuzovaných společností a seřadí je tak od uživatelsky nejvhodnější. Ani poslední místo v tomto žebříku však neznamená impuls k odmítavému postoji vůči dané společnosti, neboť všechny analýze podrobované sázkové kanceláře ještě před samotným výběrem prošly procesem zamezujícím variantu toho, aby se do portfolia dostala některá investorsky neakceptovatelná společnost.

Tím vůbec nejdůležitějším kritériem, na základě kterého se racionálně uvažující investoři rozmyšlejí o realizaci svých investic, je míra zhodnocení vynaložených prostředků. Analýzu rentability vysvětluje ukazatel ROA, pocházející z anglického názvu return on

assets, neboli také rentabilita úhrnných vložených prostředků. „*Ukazatel ROA poměřuje zisk s celkovými aktivy investovanými do podnikání bez ohledu na to, z jakých zdrojů jsou financována (vlastních, cizích, krátkodobých, dlouhodobých). Je-li do čitatele dosazen EBIT, potom ukazatel měří hrubou produkční sílu aktiv firmy před odpočtem daní a nákladových úroků.*“¹

Ukazatel ROA by sám o sobě neměl úplnou vypovídající hodnotu, pokud by při investování na trhu kurzových sázek nebylo uvažováno s druhým stěžejním parametrem, kterým je míra rizika. Obecně při investování platí přímá úměra mezi mírou rizika a výsledným zhodnocení. Čím vyšší zhodnocení hodlá investor dosáhnout, tím vyšší riziko musí podstoupit. Cílem a smyslem této diplomové práce rozhodně není vize dosahování neúměrně vysokého zhodnocení na úkor akceptace neuvážlivě vysoké míry rizika, nýbrž preference co nejvyšší možné míry stability. Za nezbytnou je tedy považována schopnost pracovat s rizikem a další části práce se zaměřují na oblast diverzifikace rizika. Je zřejmé, že riziko v tomto oboru nelze úplně eliminovat, nicméně za předpokladu jeho správného rozložení a zacházení s ním jej lze v dlouhodobém časovém horizontu nastavit na investorsky akceptovatelnou úroveň. A to s ohledem na zcela jednoduché porovnání s mírou pravděpodobnosti.

Právě pravděpodobnost představuje další obor, který investor potřebuje neustále zvažovat a sledovat. Přesněji vymezeno se jedná o možnou pravděpodobnost dosažení určitého jevu, tedy výsledku v převážné většině nějaké sportovní události. „*Pravděpodobnost můžeme měřit buď objektivně, nebo subjektivně. Objektivní měření pravděpodobnosti vychází z opakovaného pozorování určitého jevu a výsledků, které jsou tímto jevem vyvolány. Subjektivní měření vychází naopak ze soudů a mínění těch osob, které považujeme za odborníky. V ekonomické praxi jsme většinou nuceni využívat spíše subjektivního než objektivního měření.*“² Způsob určování, a tedy přiřazování konkrétní pravděpodobnostní hodnoty možným výsledkům sportovního utkání je tedy subjektivního charakteru a vysvětlení poskytnou nadcházející oddíly diplomové práce. Z podstaty je však stěžejní a nezbytné, aby stanovená hladina pravděpodobnosti pro tu či onu možnost výsledku, na kterou je vynaložena investice, převýšila riziko s ním spojené. Každá dílčí investorova investice v sobě ukrývá potenciální výnosnost, a to dosahující buď kladné, neutrální, či záporné hodnoty (z anglického value). Pro generování zisku v dlouhodobém období v portfoliu jednotlivých investic je podmiňující převaha těch, které mají kladnou hodnotu. Každá taková investice, nebo také

¹ ZINECKER, M. *Základy financí podniku*, s. 20.

² MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*, s. 76.

sázka, se nazývá valuebet. „*Valuebet je výhodná sázka na nepřiměřeně vysoký kurz vzhledem k pravděpodobnosti výsledku.*“³

Nástrojem zpětně určujícím průměrnou výši každé jednotlivé investice je výsledná bilance vztahující se na dlouhodobé období, tedy periodu zaznamenávající vzorek investic, který se dá označit za relevantní. Určení přesné výše hodnoty (value) je pro každý jednotlivý případ subjektivní, ale právě s ohledem zpětného pohledu výsledné bilance zároveň i přesně měřitelné. Odchylka skutečně dosaženého procentuálního zhodnocení od toho očekávaného je tedy determinována výhradně nesouladem v přesnosti odhadu. Zmíněná disonance vychází z konfrontace subjektivní a reálné míry pravděpodobnosti. Míra rizika je tak představována mírou přesnosti odhadu investora.

Všechny uváděné aspekty dohromady utváří podklad pro investiční plán a jsou v rámci jeho modifikování zohledňovány. Pojetí investičního plánu lze tedy charakterizovat jako vysoce komplexní. Výstup z něj plynoucí by měl investorovi poskytnout přehledné, přesné a zároveň tedy i relevantní informace o investiční činnosti.

³Hazardnihrac.com. *Hazardnihrac.com* [online].
z: <http://www.hazardnihrac.com/online-sazky/slovník>

[cit. 2015-01-29]. Dostupný

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

1.1 Historie a vývoj kurzového sázení

Současné preference uživatelů sice stále více a více inklinují k internetové podobě kurzového sázení, ale to nic neubírá na jeho historii. Ta sahá až do 17. století a geografické určení snad ani nemohlo být orientováno jiným směrem, než na území Britských ostrovů. Předmětem vůbec prvních doložených pokusů o sázku byl souboj koní. Dostihoví koně, posléze dostihové závodiště, neodmyslitelně patří k Anglii a právě to je jeden z nejdůležitějších důvodů skutečnosti, že si tato země už v tomto období začala získávat nálepku kolébky odvětví kurzových sázek. Forma uzavírání jednotlivých sázek nebyla v prvopočátcích legální, neboť dnešní klasické sázkové kanceláře mající oprávnění k provozování této činnosti suplovali tzv. černí bookmakeři. V reálu celý proces uzavírání sázek fungoval na principu oboustranné důvěry. Sázející ji vyžadoval kvůli tomu, aby s jeho potenciální výhrou černý bookmaker neutekl, a ten naopak proto, aby se k němu sázkaři pro využívání těchto služeb navraceli. Až s neustále přibývajícím objemem finančních prostředků točících se vně tohoto byznysu se utvořila oficiální pozice bookmakera a s ní úzce spojená legální podoba kurzového sázení. Tato změna se datuje přibližně do šedesátých let minulého století.

Velmi podobný trend uzavírání ilegálních sázek byl k vidění i na území ještě bývalého Československa, a to až do okamžiku změny režimu. Epicentrem dění se stalo především dostihové závodiště v pražské Chuchli. Jen pár měsíců po revoluci, psal se květen roku 1990, však byla založena první česká sázková kancelář Fortuna a.s., za jejímž vznikem stály osoby rekrutující se právě z Chuchle. Nejznámějším představitelem této generace je jednoznačně hudební textař Michal Horáček. Jen pár kalendářních měsíců společnost Fortunu a.s. následoval aktuální český lídr společnost Tipsport a.s. Je zcela přirozené, že v prvopočátcích své éry sázkové kanceláře fungovaly ve zcela jiné dimenzi, než je tomu v dnešní době. Rozsah nabízených služeb se dá vůči šíři dnešní nabídky kurzových příležitostí označit za zanedbatelný. Stejně tak velmi rozdílná je i schopnost reagovat na informace z centra sportovního dění, týkající se hlavně rychlosti změn v daných kurzech. Zatímco v minulosti se prodlevy mezi změnami kurzů počítaly v řádech hodin, ne-li celých dnů, tak v dnešní době jsou časové jednotky zastupovány v řádech minut, ne-li samotných vteřin. Samozřejmě, že se

s časem vyvíjí i ostatní oblasti, jako je například propagace, věrnostní program nebo možnosti sledování živých přenosů, ale jinak základní podstata sázkových kanceláří zůstává neměnná a hlavní mechanismy zachovány.

Jak již bylo naznačeno, význačným milníkem vývoje trhu kurzového sázení se stalo zavedení možnosti internetového sázení. Jak ve světě, tak v České republice k této převratné události došlo v polovině devadesátých let. Se vznikem internetového sázení se uživatelům rozšířily možnosti způsobů uzavření sázek. Před érou internetového sázení bylo pro uzavření tiketu potřeba dojít na pobočku sázkové kanceláře, kde prostřednictvím její obsluhy došlo k fyzickému vytištění sázkového tiketu. Internetové sázení nabízí pro jeho uživatele mnohem větší pohodlí a sázkovým kancelářím dovoluje ve svých službách nabízení live sázek, tedy sázek na již rozehrané utkání.

Kurzové sázení jako takové má všude na světě svůj vývoj a v současnosti se jeho těžiště, co se pohledu na výsadní postavení dle kritéria finančního objemu týká, přesouvá směrem do Asie. Za tímto faktem nestojí nic jiného než hravost místních obyvatelů. Asiáté jsou totiž svou náklonností vyhlášenými sázkařskými fanatiky, avšak valná většina z nich svým patologickým hráčstvím spadá do kategorie gamblerů. Tento fakt ale nic neubírá na tom, že z pohledu tradice a hlavně popularity stále své výsadní postavení drží Britské ostrovy, respektive tamní obyvatelé. Proč tomu tak je? Jsou státy, mezi něž lze zařadit i evropské velmoci, jako například Německo, Španělsko či Itálie, na jejichž území lze jen obtížně narazit na kamennou pobočku sázkové kanceláře a rovněž obyvatelé těchto jmenovaných zemí zrovna nepatří mezi největší vyznavače kurzového sázení jako takového. Naproti tomu v Anglii lze podobně jako třeba i v České republice narazit na pobočku sázkové kanceláře téměř na každém kroku menších či větších měst. Zásadní rozdíl lze ale shledat v rozdílné návštěvnosti. Vůči stále snižující se návštěvnosti tuzemských poboček sázkových kanceláří vyčnívá skoro až nepřetržitá zákaznická účast poboček v Anglii.

Česká republika, respektive její občané, patří dle nejrozumnějších průzkumů v celosvětovém měřítku mezi ty, kteří mají kurzové sázení jako jeden z hojně využívaných způsobů zábavy a trávení volného času. Z velké části za tímto faktem stojí to, že obyvatelé České republiky jsou do značné míry spjati se sportem, a to v jak aktivním, tak pasivním pojetí. Čechy lze dle kritéria vnímání a pohledu kurzového sázení řadit zhruba na úroveň balkánských zemí. Působení vlivu současných trendů ale bude s výhledem do blízké budoucnosti s velkou pravděpodobností oslabovat aktuální zmiňovanou pozici České republiky. Tato moje domněnka vychází ze snahy českých zákonodárců utlumit na území České republiky gamblerství, do jehož vymezení spadá i kurzové sázení. Ať je toto sebevíce,

dovolím si konstatovat, nepřiměřená a i hloupá definice, tak situaci na tuzemském trhu poznamená. Restrikce se budou zaměřovat na možná co nejvyšší míru znepříjemnění situace uživatelů kurzového sázení. Zejména svou náturou dosavadní pohodoví uživatelé budou preferovat jiný druh zábavy. Pro racionálně uvažující investory se ale nic významnějšího než to, že přibudou transakční náklady v podobě potřeby vynaložení většího množství času na administrativu, měnit nebude.

Kurzové sázení má svoji historii, současnost a nepochybně i svoji budoucnost. Sport, posléze sportovní kluby, orgány a instituce, utkání či dokonce sportovci samotní téměř všude na světě fungují v symbióze se sázkovými kanceláři. Vzhledem k tomu, že každá sázková kancelář se snaží co nejefektivněji orientovat na skupinu potenciálních zákazníků, vybírá si pro sponzoring povětšinou právě zmiňované partnery. Trojúhelník sportovní fanoušci/uživatelé sázkových kanceláří – sázkové kanceláře – sportovní organizace a instituce predikuje trhu kurzových sázek světlé zítřky a tento fakt nic nemůže zpochybnit.

1.2 Věda versus hazard

Stěžejní předpoklad a výchozí bod pro další obsah studií podrobovaného způsobu investování na trhu kurzového sázení řeší důsledné rozlišení pojmů kurzového sázení a hazardu.

Veškeré produkty spadající pod loterijní zákon, v jeho přesném aktuálním znění č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách, se kterými se lze na trhu setkat, jsou jednotlivými provozovateli zakládány s jediným, ale zato zcela konkrétním a jednoznačně identifikovatelným záměrem. Tím není nic jiného, než dosažení ekonomického zisku. S totožným účelem svých majitelů vznikají i sázkové kanceláře. Až dosud nelze na první pohled spatřit žádný rozdíl, který by měl užívání kurzového sázení odlišit od všech ostatních produktů současného zábavně-výherního průmyslu. Stačí však jen trochu detailnější se zamyšlení nad principem těchto jednotlivých a pro veřejnost až nevyčíslitelnou hrozbu představujících produktů a lze se dostat k poměrně jednoznačnému výstupu.

Ač to na první pohled vůbec nemusí být jasně patrné, tak základní teorie týkající se užívání kurzového sázení spočívá v možnosti ovlivnění konečné bilance ze strany každého z jeho uživatelů. Tímto ovlivněním samozřejmě není na mysli pokus o korupční jednání, prostřednictvím kterého by docházelo k úmyslnému ovlivňování pozdějšího výsledku

sportovní události některým z jeho přímých aktérů. Podstata kurzového sázení totiž vychází z nepředvídatelnosti výsledků sportovních událostí, a tudíž i nejistého budoucího výdělku sázkové kanceláře. I tyto výsledky jsou samozřejmě předem očekávány s určitou pravděpodobností, ale její míra není konstantní a s časem se poměrně rychle mění. Toto tvrzení dokládají neustále probíhající změny v nabízených kurzech pro jednotlivé možné výsledky. Na tomto základě si žádná sázková kancelář nemůže předem nárokovat plánovaný zisk, a o konečných výsledcích jejich hospodaření tak rozhoduje hned několik proměnných veličin. Také proto ne každá sázková kancelář může generovat stabilní ekonomický zisk (zejména pak v dílčích obdobích) po celou dobu vykonávání své podnikatelské činnosti.

Naproti tomu u ostatních nabízených loterijních produktů nemůže být z pohledu možnosti budoucího ovlivnění výsledné bilance uživatele ani řeč. Jiným úhlem pohledu je totiž naprosto zřejmé, že tyto produkty jsou společnostmi zcela záměrně a dopředu nastavovány takovým způsobem, aby po celou dobu jejich činnosti společností generovaly pravidelný ekonomický prospěch, a to až na minimální odchylky ve stejné procentuální výši zhodnocení. Tohle tvrzení je platné, i co se krátkodobého období působnosti na trhu týká. Tato formulace se však nevztahuje pouze a výhradně k hracím automatům a jim všemožně podobným zařízením nejrozumnějších heren a kasin. Zmíněný systém fungování naplno ovlivňuje i na první dojem nikterak nebezpečné a sympaticky se tvářící produkty, jako jsou veškeré loterie a číselné hry leckdy provozované i renomovanými společnostmi s citelnou vazbou na stát. Jeden příklad za všechny - lze jmenovat národní loterijní hru Sportka. Ta naplno charakterizuje princip číselných her a svým uživatelům, v tomto případě sázejícím, nabízí, či někdy spíše až vnucuje možnosti astronomických výher u nejrozumnějších forem jackpotů v řádech třeba až desítek milionů korun českých. Zde ale dle mého názoru dochází k obrovskému rozporu. Za nutné je považovat podrobení tohoto šetření objektivním skutečnostem, výpočtům, a tedy i přímým důkazům. Ty jsou položeny do roviny matematické pravděpodobnosti. Poté slovo „nabízet“ patří jen a pouze do uvozovek. Samozřejmě, že štěstí, pokud lze ještě vůbec o tomto pojmu ve spojení se správným uhádnutím pro výhru podmiňujícího počtu požadovaných čísel hovořit, může potkat každého bez rozdílu finančního objemu, který je do loterie investován. Ale statistické porovnání počtu osob, kterým se tímto způsobem podařilo zbohatnout, s těmi, kteří loterie pouze a v nejednom případě v dlouhém časovém horizontu dotují, je vypovídající a vyznívá v neprospěch drtivé většiny sázejících. Vráceno se k objektivním číslům posuzujícím možnost získat ony jackpotové výhry, tak pravděpodobnost výhry u Sportky činí 1 ku 14 milionům pokusů. Jen velmi obtížněji lze použít názornější ukázkou potvrzující výše deklarovaná fakta.

Je to tedy právě matematická pravděpodobnost, o kterou je na základě objektivních důvodů možné opřít předchozí tvrzení. Ano, v loteriích lze nárazově VYHRÁT, nikoliv ale pravidelně VYHRÁVAT. Racionální úvahou lze dojít k závěru, že matematickou pravděpodobnost nelze přemoci ve spojení s něčím, co ani v nejmenší možné míře nelze vlastním úsudkem ovlivnit. Tato teze utváří velký kontrast ve způsobu fungování loterijních her a kurzového sázení.

Podrobnější rozsah způsobu přiklonění si pravděpodobnosti při investování na svoji stranu bude vysvětlen v následujících oddílech této diplomové práce, avšak hlavní podstata toho je vysoce transparentní. Porovnávají se dvě pravděpodobnostní hladiny. Tou první je investorem vyčtený subjektivní odhad, tou druhou procentuální vyjádření kurzu nabízeného sázkovou kanceláří. Zjednodušeně řečeno tedy tehdy, kdy investor vkládá své finanční prostředky na výsledek sportovního zápasu, jemuž předpovídá 50% šanci jeho budoucího uskutečnění, tak se v případě, že je mu sázkovou kanceláří nabízen kurz převyšující hodnotu 2,00, dostává vůči sázkové kanceláři do pravděpodobnostní výhody. V takové situaci vždy platí zásada, že čím vyšší kurz nad uváděnou relaci 2,00, tím pro investora lépe, tudíž i předpoklad vyššího zhodnocení. I ve sportu má faktor štěstí/smůly své neoddiskutovatelné zastoupení, a jeho vliv se tak může promítat do výsledkových anomálií. Ano, ale pouze v krátkodobém horizontu. Investování na trhu kurzových sázek není sprintem, nýbrž během na dlouhou trať a při vzorku převyšujícím řádově tisíc uzavřených sázek lze náhodný faktor označit za již neaktuální.

Výše zmíněné lze aplikovat pouze za předpokladu přesného odhadu investora. Opět se tento výrok vztahuje na dlouhodobou investiční periodu, ve které se přesnost jednotlivých odhadů ustálí, a dílčí anomálie tak budou znegovány. Při disponování přesným odhadem, jímž je podmíněna realizace celého podnikatelského záměru, lze konstatovat, že kurzové sázení jako takové inklinuje k vědní disciplíně a s hazardem jako takovým nemá za splnění uváděných podmínek vůbec nic společného.

1.3 Terminologie pojmů

Stejně jako je tomu i v jiných investičních oblastech, tak i na trhu kurzových sázek se lze setkat s celou řadou pojmů, které lidem mimo obor nemnoho říkají. Pro následné snadnější pochopení dalších oddílů diplomové práce je tedy shledáváno za přínosné jejich představení.

Mezi těmito pojmy panuje vysoký stupeň provázanosti. Při uvádění jednotlivých prvků z terminologie se tedy velký zřetel bere na jejich vhodnou posloupnost.

1.3.1 Subjekty utvářející trh

Možnost existence, a tedy i samotného fungování trhu kurzového sázení podmiňuje účast dvou stran jeho představitelů. Na straně nabídky figurují sázkové kanceláře. Poptávku vytvářejí uživatelé, klienti, zákazníci nebo sázkaři, tedy ve všech těchto označeních souhrnně investoři. Sázkové kanceláře tedy vlastní produkt, zatímco uživatelé trhu oplývají touhou investovat.

Nezbytnou součástí působnosti trhu kurzového sázení jsou jeho platné regule. Každý stát si sám určuje pravidla, která zúčastněným subjektům vyjadřuje prostřednictvím platné legislativy. V České republice tuto roli plní loterijní zákon, v jeho přesném aktuálním znění zákon č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách. Ten je nadřazen pravidlům prodejců, tedy sázkových kanceláří. Každá z nich vlastní svůj herní plán, na základě kterého vytváří mantinely pro etické a kulturní prostředí celého trhu. Na jeho vysoké úrovni se podepisují i investoři respektující předem daná pravidla. Jen velmi výjimečně dochází k takovým sporům mezi investory a sázkovými kancelářemi, které by musela řešit vyšší státní instance.

1.3.2 Racionální investor

„Pro přijetí správného rozhodnutí tohoto typu je zapotřebí sladit následující tři investiční preference:

- 1. Každý investor preferuje více peněz než méně.*
- 2. Každý investor preferuje méně rizika než více.*
- 3. Každý investor preferuje stejné množství peněz dnes spíše než zítra.“⁴*

Se všemi třemi investičními preferencemi se ztotožňuje i chování racionálního investora na trhu kurzových sázek. Určitým úhlem pohledu může být diskutovatelný třetí ze zmiňovaných bodů, neboť působnost na tomto trhu je natolik specifická, že v případě nepřiměřené vysoké preference disponování stejného množství peněz dnes před zítřejším dnem se investor vystavuje úměrně zvýšenému riziku vyplývající právě z neochoty či netrpělivosti vyčkat na vhodnou investiční příležitost. Výsledný efekt investorem vložených prostředků by tak za těchto okolností s velkou pravděpodobností nebyl v souladu

⁴ MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*, s. 17.

s očekávanou mírou zhodnocení investovaných prostředků. V dalších oddílech této diplomové práce je uvažováno s respektováním všech investičních preferencí takovým způsobem, který investora spojí s přízviskem racionální a umožní mu veškeré předpoklady pro splnění stanovených cílů.

1.3.3 Kurzová událost a příležitost

Kurzová událost je nadřazena kurzové příležitosti. Bez kurzové události by totiž sama o sobě nemohla vzniknout kurzová příležitost. Kurzovou událostí se rozumí sportovní nebo jiná událost, která je sázkovou kancelář vypsána a vážou se k ní jednotlivé kurzové příležitosti. Ty mohou nabývat nejrůznějších předmětů dané kurzové události a vždy jsou představovány jedním z jejích možných výsledků. Nejvýstižněji lze oba pojmy vysvětlit na konkrétním případu.

Fotbalové utkání Zbrojovka Brno – Viktoria Plzeň jako takové představuje kurzovou událost, ke které je přiřazeno vlastní pořadové číslo, pod nímž je u sázkové kanceláře vedeno. Naproti tomu kurzových příležitostí může pro jednu událost nabývat hned několik. Všechny příležitosti jsou vztaženy k budoucímu konečnému výsledku dané události a každá příležitost vlastní také svoji symboliku. Mezi uživateli nejvyužívanější a také nejoblíbenější příležitosti patří tip na vítěze zápasu. Ten nabývá hned několika možností:

Symbol: „1“ = výhra prvně jmenovaného týmu, tedy Zbrojovky Brno
 „0“ = remíza
 „2“ = výhra druhého jmenovaného týmu, tedy Viktorie Plzeň
 „10“ = tzv. dvojtip obsahující dvě možnosti, a to buď „1“ či „0“, tedy neprohra Brna

 „02“ = dvojtip čítající možnosti buď „0“ anebo „2“, tedy neprohra Plzně

Další alternativní kurzové příležitosti se mohou týkat například počtu branek padnoucích v daném utkání, tedy události.

Symbol: „padne 0-2 gólů“
 „padne 0-3 gólů“
 „padne 1 a více gólů“
 „padne 3 a více gólů“
 „padne 5 a více gólů“

V případě, že utkání skončí vítězstvím Brna při výsledku 2:1 v jeho prospěch, tak lze za výherní považovat všechny tipy na následující příležitosti:

„1“, „10“, „0-3 gólů“, „1 a více gólů“ a „3 a více gólů“. Všechny další tipy na ostatní výše jmenované příležitosti jsou z pohledu uživatele prohranou.

1.3.4 Kurz

Každé kurzové příležitosti je přiřazen kurz. Kurz má podobu číselné hodnoty a v drtivé většině případů je vyjadřován číslem zaokrouhleným na dvě desetiny. Uváděná výše kurzu je vždy bez rozdílu stanovována a posléze i měněna sázkovou kanceláří. Není to jen tak ledajaké číslo, nýbrž má svoji důležitou podstatu. Na kurz existují dva nejčastější pohledy. Ten ze strany sázkové kanceláře vypovídá o tom, že jeho výši sázková kancelář reguluje riziko, a záměrně tak svým klientům nabízí takovou maximální výši, v jaké je ochotna riziko z něj vyplývající podstoupit. Optikou konzumenta, tedy sázejícího, lze kurz přirovnat ke koeficientu, prostřednictvím kterého se násobí jím vynakládaná investice. Za připomenutí stojí i charakteristická vlastnost kurzu, a to jeho proměnlivost v čase. Na principu střetu nabídky a poptávky na trhu po právě aktuální výši kurzu dochází k jeho změnám. Diference a významnost kurzové změny je primárně dána objemem poptávaného množství finančních prostředků na daný kurz. V pozdějším průběhu diplomové práce se dokládá, že uvědomění problematiky posuzování výše kurzů v dlouhodobém časovém horizontu rozhoduje o celkové výsledné bilanci investora.

1.3.5 Vklad a potenciální výhra

Stejně jako tomu je na jiných investičních trzích, tak i na tomto vklad představuje finanční částku investovanou na konkrétní kurzovou příležitost, přičemž investor musí být ochotný takovouto částku vsadit a sázková kancelář přijmout, tedy akceptovat její výši. Existují tři možné varianty dopadu investiční činnosti. S ohledem na porovnání znění kurzové příležitosti a jejího pozdějšího výsledku sázková kancelář buď vyplatí investorovi při jím uhádnutém výsledku odpovídající finanční částku, anebo v opačném případě výše vsazeného vkladu propadá ve prospěch sázkové kanceláře. Posledním možným vyhodnocením je tzv. remíza v odhadu, která se řeší návratem vkladu přesně v jeho celé investované výši a oba subjekty po této transakci nevykazují dílčí zisk, ani ztrátu.

To, o kolik vůči investovanému vkladu bude (při splnění podmínky uhádnutí výsledku) výhra, je určováno právě výší kurzu. Ten zaujímá roli jakéhosi koeficientu, kterým se vklad násobí. Potenciální výhra se vypočítá součinem dvou hodnot, a to výší vkladu vynásobenou hodnotou vsazeného kurzu.

1.3.6 Reálný (fair) kurz a jeho hodnota (value)

Reálný (fair) kurz, neboli také z pohledu investora kurz považovaný za správný. Od jeho určení následně pochází všechny procesy spojené s investováním. Reálný (fair) kurz tedy stojí na začátku celé investiční fáze, na jejímž konci vystupuje výsledná bilance investora. „*Value, neboli hodnota, představuje odchylku reálného kursu (neboli fair kursu) od kursu vypsaného bookmakerem. Naším cílem je najít zápas, ve kterém se bookmaker spletl a odchýlil se od fair kursu. K tomu samozřejmě potřebujeme dobrý odhad.*“⁵

Právě přesnost investora při stanovení reálného (fair) kurzu determinuje jeho budoucí výslednou bilanci, a to buď směrem do zisku, nebo ztráty. „*Hodnota sázky je číslo, které udává průměrnou návratnost sázky. Můžeme ji vyjádřit procentuálně (např. 103%) nebo desetinným číslem (1,03).*“⁶ Výsledný stav bilance investora tak v dlouhodobém období odráží číselné vyjádření zahrnující zprůměrované hodnoty (value) ukrývající se ve všech jednotlivých investicích.

Racionálního investora zajímají pouze takové investiční příležitosti, jejichž vykalkulovaná hodnota převyšuje hladinu koeficientu 1,00. Každá taková investiční příležitost v sobě obsahuje kladnou hodnotu (value). V opačném případě, tedy při záporném výsledku koeficientu, lze investici ohodnotit jako nevýhodnou, ztrátovou a tedy investorsky neakceptovatelnou.

1.3.7 Money management

Money management přímo souvisí s plánovanou strategií investora. Jeho základní funkcí je eliminace toho, aby několik dílčích investičních ztrát nemohlo ohrozit celkovou výši investorova kapitálu. K dílčím investičním ztrátám může dojít například při sérii prohraných sázek, avšak při konceptu dodržování jeho pravidel nemůže vzniklá situace způsobit investorovi finanční problémy v podobě neschopnosti nadále investovat a odklonu od zamýšlené strategie.

Samozřejmě, že prohrávat se nedá donekonečna a v praxi lze vymezit hranice, jež definuje nejvyšší možný počet neúspěšných dílčích investic, aniž by byla vyčerpána celková výše investičních prostředků. Zmíněné vymezení lze nastavit libovolně v návaznosti výše vkladu na jednotlivé dílčí investice v porovnání s částkou celkové výše banku. Nepsané

⁵ Kurzové sázení: Blog o kurzovém sázení, tipy, rady, informace ze světa sázení. *Kurzové sázení* [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupný z: <http://kurzovesazeni.blogspot.cz/>

⁶ ŠkolaSázení.cz: tipy a rady pro začínající i profesionální sázkaře. *ŠkolaSázení.cz* [online]. [cit. 2015-01-28]. Dostupný z: <http://www.skolasazeni.cz/akademie/hodnota-sazky-value-betting>

pravidlo zkušených investorů vypovídá o tom, že optimálně zvolená výše jedné investice by se měla pohybovat mezi 1% až 2% (Zdroj: *Sázkařměsíce* [online]. [cit. 2015-05-19]. Dostupný z: <http://www.sazkarmesice.cz/sazkove-strategie/money-management/104>) z celkové hodnoty kapitálu a v žádném případě by jedna sázka neměla přesáhnout hranici 5% (Zdroj: *Sázení.org: Kurzové sportovní sázky a online sázení* [online]. [cit. 2015-05-19]. Dostupný z: <http://www.sazeni.org/skola-sazeni/money-management/>) z této výše. Platí zde, že za varianty nastaveného 1% si investor může „dovolit“ celkem 99 prohraných dílčích investic v řadě, aniž by vyčerpal veškeré své finanční prostředky.

1.4 Srovnání trhu s finančními trhy

Chování trhu kurzového sázení se svou podstatou, principy a zákonitostmi do značné míry podobá investování na finančních trzích. Nabídku v něm utváří sázkové kanceláře a poptávku jeho uživatelé. Každý racionální uživatel na trhu kurzového sázení své chování uzpůsobuje následujícím třem faktorům:

- riziko

Racionálně chovající se sázkař pracuje s rizikem. „*Rizikem se chápe událost, která může za určitých okolností s určitou pravděpodobností nastat a mít nějaký dopad na peněžní příjmy a peněžní výdaje, ať již v pozitivním nebo negativním slova smyslu.*“⁷

Nad jednotlivými příležitostmi, tedy sportovními zápasy a jejich výsledky, neuvažuje ve stylu „Real Madrid je prostě lepší, hraje za něj Cristiano Ronaldo, měl by tedy vyhrát“, ale pokládá si otázku „S jak velkou pravděpodobností by Real Madrid měl vyhrát?“. Riziko sázkaře v sobě skrývá nabízený kurz sázkovou kancelář a v kontextu s kvalitou odhadu sázejícího je zcela zásadním rozhodnutím vyhodnotit situaci, tedy správně vsadit. A to tak, aby pravděpodobnost výskytu skutečně nastalých výsledků sportovních událostí v dlouhodobém časovém horizontu korespondovala se správností investorova odhadu. Obecně také platí to, že čím vyšší riziko se podstoupí, tím lze také dosáhnout vyššího zhodnocení. Analogicky toto tvrzení platí i v opačné možnosti, tedy znehodnocení vložených prostředků. Podobně jako na trhu investování do cenných papírů existuje několik způsobů strategií investování na trhu kurzových sázek od jeho konzervativní podoby až po agresivní styl. Lze tedy najít paralelu s chováním investora pořizujícím si jakoukoliv akcii či podílový

⁷ ZINECKER, M. *Základy financí podniku*, s. 78.

fond v tom, že při agresivnějším pojetí investování lze více získat, stejně jako i ztratit. Stupeň podstoupeného rizika si určuje každý uživatel sám dle svých preferencí.

- likvidita

Likvidita investičních instrumentů značí pohotovost, se kterou mohou být bez vynaložení dalších dodatečných nákladů zpeněženy. „*A právě poměr mezi krátkodobými aktivy a krátkodobými pasivy patří z hlediska sledování likvidity k nejčastěji sledovaným ukazatelům, nazývá se běžná likvidita (angl. Current Ratio, zkr. BL) a vyjadřuje schopnost podniku proměnit svůj krátkodobý majetek na prostředky, které lze použít k úhradě jeho krátkodobých závazků.*“⁸

Vně trhu kurzových sázek se jedná především o schopnost investovat ihned a takovým způsobem, aby docházelo k co největší eliminaci transakčních nákladů. Ty představují zejména poplatky mezi převody peněžních prostředků v rámci uživatelských kont u různých sázkových kanceláří. Trh kurzového sázení lze hodnotit jako extrémně likvidní, neboť standardní investice se váží pouze na dobu trvání sportovních utkání od počátku vynaložení investic. A ty se povětšinou vymezují na řády dní. Výjimku představují investice do dlouhodobých sázek, jako jsou například celosezónní umístění.

Investiční činnost na trhu kurzových sázek investorovi umožňuje prolínání s investováním na finančních trzích. Úměrně s očekávanou ziskovostí roste i disponibilita investora nakládat s jeho volnými finančními prostředky právě prostřednictvím zhodnocování na finančních trzích.

- časový horizont

I investice na trhu kurzových sázek lze selektovat dle různého stupně své likvidnosti. Vůbec nejvíce likvidním druhem investic jsou liveázky, jejichž rozhodnutí se mohou vztahovat třeba jen na řády pouhých minut. Cílem investora není vsadit na utkání až v den jeho zápasu. S ohledem neustálých změn kurzů na tato utkání jeho primární úloha spočívá v co nejvýhodnějším načasování investice bez ohledu na to, kdy se daná sportovní událost uskuteční. Pokud je investorovi nabízena určitá výše kurzu v pondělí a on očekává, že do neděle, tedy dne uskutečnění utkání, bude kurz nižší, tak se na základě racionální úvahy rozhodne investovat s určitým časovým předstihem a obětovat uvázání finančních prostředků na několik dní. Ještě mnohem markantněji úhel pohledu dokumentují sezónní investice typu vítěze fotbalové ligy. U těchto investic se rapidně snižuje jejich likvidita, avšak negativum u tohoto aspektu je vykompenzováno vyšší stabilitou. Principiálně čím delší časové období, tím

⁸ MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*, s. 279.

snáze se eliminuje faktor náhody a garantuje průkaznost výkonnostní úrovně. Toto tvrzení lze použít pro posuzování obou srovnávaných trhů. Rozdíl mezi oběma trhy ale představují dílčí období, která tuto teorii podmiňují. Zatímco na trhu kurzových sázek lze s očekávanou mírou stability zhodnocovat prostředky v řádech dnů, týdnů či měsíců, tak na finančních trzích je pro podobnou očekávanou výnosnost zapotřebí uvázat prostředky na několik let.

Pokud jsou správným a uvážlivým způsobem vyváženy tři výše zmíněné aspekty, tak lze konstatovat, že právě umění jejich manažerování determinuje výslednou bilanci hospodaření. To samo o sobě jednoznačně patří k nejdůležitějšímu parametru rozhodujícímu o úspěchu či neúspěchu investování jak na finančním, tak kurzovém trhu.

Zásadní je rovněž předpoklad možnosti investorem ovlivnitelného budoucího výsledku na obou trzích. Toho lze docílit jen a pouze za předpokladu správných rozhodnutí. Přirozeně tak zcela zásadní roli zaujímá přesnost odhadu. Burzovní analytici predikují celosvětový vývoj v oblastech hospodářství, politiky, ekonomiky a mnoha dalších sektorech majících vliv na vývoj na burze. Výsledné bilance jednotlivých investic jsou posléze právě na přesné identifikování budoucího vývoje podmíněny. Stejným způsobem se chová racionálně uvažující zákazník trhu kurzových sázek, který se v roli jakéhosi sportovního analytika prostřednictvím velmi podobných principů snaží investovat tak, aby jeho bilance v dlouhodobém horizontu vykazovala ziskovost. Té lze na obou trzích dosáhnout tendenčně správnou identifikací směru budoucího vývoje.

Stejně jako například akcie, tak bilance i toho nejschopnějšího investora na trhu kurzových sázek se pohybuje velmi podobně, a to v cyklech. Ani na jednom poli investování se nelze vyvarovat krátkodobých výkyvů směrem dolů. Veškeré krátkodobé propady by však měly být vykompenzovány dlouhodobým vzrůstajícím trendem.

Mezi běžnou populací nejfrekventovanější nástroje finančního trhu typu podílových fondů, akcií či dluhopisů tendenčně v dlouhodobém horizontu v řádu let dosahují zhodnocení, které při ne úplně agresivních preferencích investora jen těžko může přesáhnout dvoucifernou procentuální hodnotu. Lze spatřit nesoulad, neboť naproti tomu trh kurzových sázek s abnormální likvidností umožňuje dosahovat podobně srovnatelného procentuálního zhodnocení v o mnoho kratší době. Coby relevantní časové období lze na trhu kurzových sázek při celoroční aktivitě investora považovat jeden rok.

Konkrétní časové vymezení mající předpoklad garantovat očekávanou výnosnost se tedy ve svých řádech sice liší, avšak princip zůstává totožný. Na základě výše uváděného srovnání je možno potvrdit tvrzení předkládané úvahy.

2 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Při výběru oblastí považovaných za vhodné a důležité pro rozbor je postupováno tím způsobem, aby v co nejvyšší možné míře byly respektovány faktory přímo související s budoucím vývojem trhu. Je to právě správná úvaha nad směrem, kterým se bude vývoj trhu ubírat, jenž bude do značné míry v čase budoucím určovat kvalitativní úroveň posuzovaného investičního záměru. Mezi posuzované oblasti tedy patří legislativní podoba, statistické hodnoty a samotné sázkové kanceláře.

2.1 Legislativní pojetí

Legislativa vymezující podmínky možné působnosti podnikatelských subjektů, tedy sázkových kanceláří, na trhu kurzových sázek již dlouho dobu patří, i na pozicích čelních představitelů státu, k velmi diskutovaným tématům. Zároveň lze za současného znění zákona vyvodit rozpor mezi současným stavem a z pohledu České republiky jí požadovaným stavem v čase budoucím. V České republice legislativní pojetí se z velké části rovná loterijní zákon, v jeho přesném aktuálním znění zákon č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách.

Všechny sázkové kanceláře mající sídlo podnikání v České republice jsou coby podnikatelské subjekty povinny řídit se platnou legislativou státu. Zcela zásadní rozdíl mezi českými a zahraničními společnostmi spočívá v oblasti zdanění. Zatímco tuzemské sázkové kanceláře jsou povinny své zisky ponížovat o daně, tak zahraniční společnosti prozatím neodvádí do státního rozpočtu České republiky žádnou daň. Současný stav přirozeně nevyhovuje Ministerstvu financí České republiky, které se spolupodílí na připravované novelizaci v legislativě. Ta se má zaměřovat především na začlenění zahraničních společností do daňového systému České republiky. Zmíněná novela loterijního zákona č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách by dle všech předpokladů měla platit od začátku roku 2016. Vzhledem k tomu, že na velmi podobném principu vzniklé případy v jiných evropských státech vyznívají povětšinou v neprospěch daných států, tak ani na území České republiky nelze očekávat úplné odstavení zmíněných zahraničních společností. Ty totiž svoji podnikatelskou činnost odkazují na paragrafy Evropské unie o volném pohybu služeb, zboží a kapitálu.

Portfolio investičních příležitostí a finanční plán, tedy dva stěžejní nástroje později uváděných vlastních návrhů řešení, jsou zcela záměrně sestavovány takovým způsobem, aby investor byl připraven na všechny možné varianty spojené s novelou zákona č.202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách. Jinými slovy se vypracovávání kalkuluje nejen se situací, která momentálně je, ale i s předpokládanými změnami pro budoucí období. I za varianty nejpesimističtější varianty, tedy úplného zamezení užívání dvou vybraných zahraničních sázkových kanceláří, nelze z pohledu investora na trhu kurzových sázek v žádném případě hovořit o nějakém drastickém negativním dopadu a už vůbec ne o nepřekonatelné překážce.

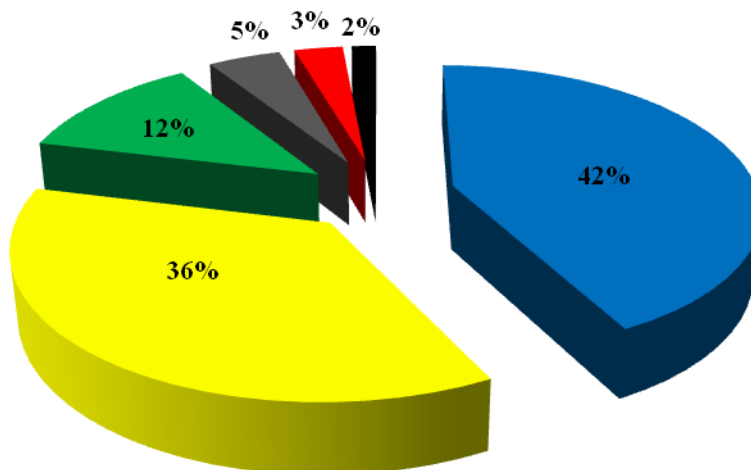
2.2 Údaje o trhu

Trh kurzových sázek složený z internetové a pobočkové sítě od vzniku internetového sázení, tedy roku 2009, zaujímá na trhu výherně-zábavních produktů každoročně podobné procentuální hodnoty tržního podílu oscilující kolem 30% (Zdroj: *Ministerstvo financí České republiky: Záznam z mezinárodní konference o hazardních hrách v ČR* [online]. [cit. 2015-05-19]. Dostupný z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2014/zaznam-z-tiskove-konference-u-prilezitos-19428>). V tomto údaji je obsažen objem finančních prostředků využívaný zákazníky jak u českých, tak zahraničních sázkových kanceláří. Poměr mezi oběma těmito zmiňovanými proudy dlouhodobě vykazuje vyrovnané hodnoty. Konkurence na celém sázkovém trhu výherně zábavních produktů je zastupována elektronickými a výherními hracími přístroji, výherními zařízeními v kasinech a své místo na trhu zaujímají také loterie a číselné hry.

Za přínosnou se považuje zmínka o finančním objemu proinvestovaném uživateli za jeden kalendářní rok i v jeho absolutní výši. V roce 2014 tato výše činila 33 miliard korun českých (Zdroj: *RMSYSTÉM: česká burza cenných papírů* [online]. [cit. 2015-05-19]. Dostupný z: <http://www.rmsystem.cz/udalosti/12776-fortuna-oznamuje-vysledky-hospodareni-za-prvnich-devet-mesicu-roku-2014>). Jedná se o částku, která přísluší tuzemským společnostem, a tudíž se mezi ně i rozděluje. Vzhledem k tomu, že velmi podobná částka za tímto účelem prošla i zahraničními sázkovými kancelářemi, celková výše finančních prostředků vynaložená českými uživateli trhu kurzového sázení za loňský rok převyšovala 60 miliard korun českých. Konkrétní údaje lze ale prezentovat pouze pro tuzemské sázkové kanceláře. Tržní procentuální podíl pro všech šest sázkových kanceláří, se kterými je dále kalkulováno, vyjadřuji graficky.

Tržní podíl společností na trhu kurzových sázek

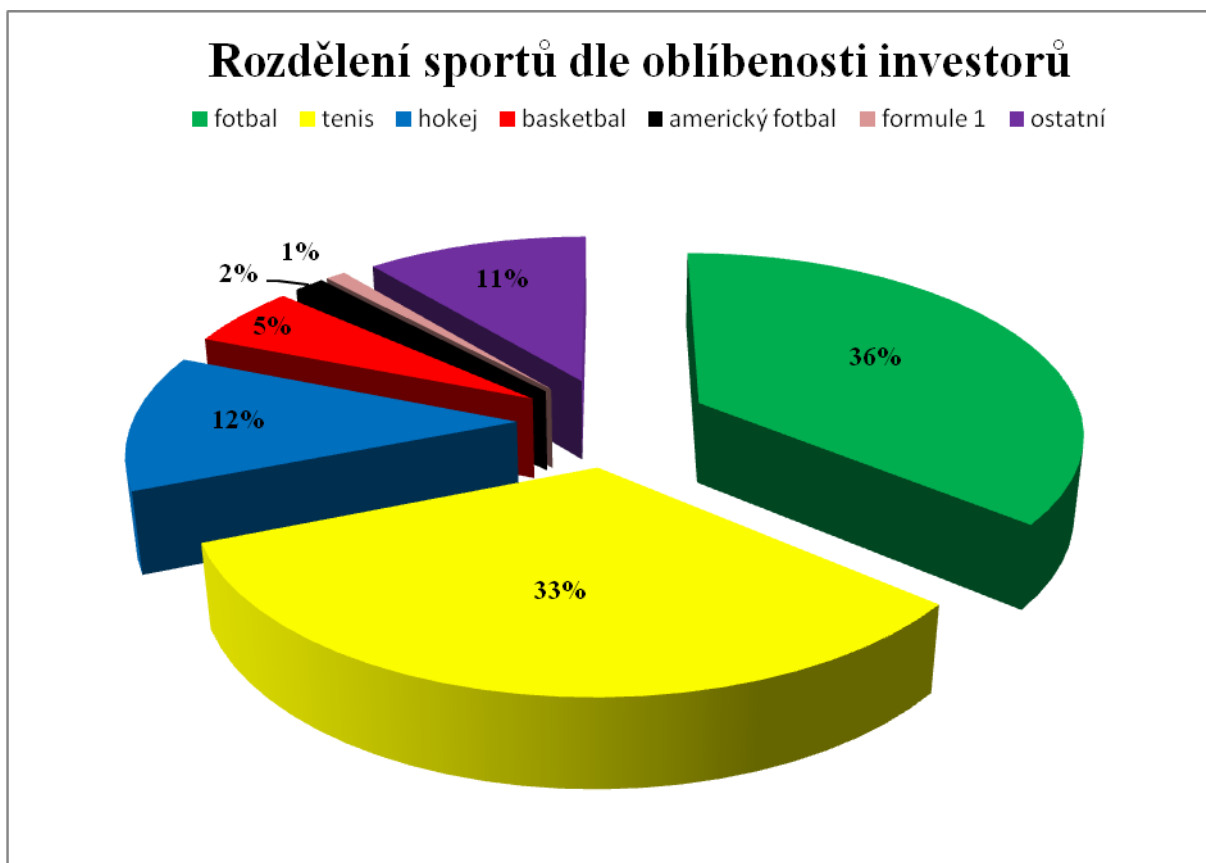
■ Tipsport a.s. ■ Fortuna a.s. ■ Chance a.s. ■ Sazka a.s. ■ Synottip a.s. ■ Victoriaticip a.s.

Graf 1: Tržní podíl společností na trhu kurzových sázek (Zdroj: vlastní zpracování, *Penize.cz* [online]. [cit. 2015-05-19]. Dostupný z: <http://www.penize.cz/spotrebitel/227043-kurzove-sazky-miliardovy-byznys>)

Z výše uvedeného grafu je zřejmé, že podstatná část tržního podílu patřila oběma tuzemským gigantům, společností Tipsport a.s. a Fortuna a.s. Velmi podobné rozdělení tržního podílu se dá očekávat i pro nadcházející roky, a výsadní postavení obou již dlouholetých lídrů trhu zůstane tak s nejvyšší pravděpodobností neohroženo. Největším potenciálem progresivního rozvoje momentálně disponuje společnost Sazka a.s.

Jako důležité je vnímáno rozdělení jednotlivých segmentů, na něž uživatelé u tuzemských sázkových kanceláří nejčastěji investují. Ty jsou představovány sportovními odvětvími.

Graf 2: Rozdělení sportů dle oblíbenosti investorů (Zdroj: vlastní zpracování, *Tipsport* [online]. [cit. 2015-05-19]. Dostupný z: <https://home.tipsport.cz/tipsport-press/>)

Zatímco u fotbalu je pro mnohé jeho výsadní pozice očekávanou, tak druhé místo tenisu (navíc v těsném závěsu za fotbalem) v žebříčku popularity může leckoho překvapit. U sázkařů má ale neustále se zvyšující četnost vyhledávání kurzových příležitostí vztahujících se na tenisová utkání své logické opodstatnění. Tím jsou dnes již na vysoké úrovni rozšířené live sázky a povaha nabízených příležitostí týkajících se následujících gamů tenisových zápasů, které vykazují až extrémní obratovost a lákají především gamblery a uživatele upřednostňující rychlost rozhodnutí a vypořádání jejich vsazených tiketů. Třetí v pořadí, v České republice jinak velmi oblíbený hokej, limituje jeho sezónní vyžití a celosvětově populární basketbal nemá mezi českou klientelou sázkových kanceláří až takové postavení, jako je tomu v jiných geografických končinách. Zde si směrem k výhledu budoucího období lze dovolit predikovat stále se zvyšující dominanci tenisu a v horizontu několika let dostižení dosud vedoucího fotbalu.

2.3 Přehled sázkových kanceláří

Sázkové kanceláře lze primárně rozlišovat dle umístění svého sídla podnikání. V portfoliu posuzovaných společností jsou upřednostňovány ty, které své sídlo podnikání mají na území České republiky, a to v poměru 3:1 v neprospěch společností se sídlem mimo území České republiky. Převaha ve prospěch tuzemských společností nebyla zvolena jen tak nahodilým způsobem, nýbrž v úvahu byl brán právě vývoj ohledně připravované novely loterijního zákona, pod jehož křídla spadá i oblast trhu kurzového sázení.

Výše uvedené rozdělení sázkových kanceláří na tuzemské a zahraniční představuje základní předpoklad také pro druh poskytovaných služeb. Historicky bylo kurzové sázení a vůbec možnost vsadit si podmíněno návštěvou tradiční kamenné pobočky, kde docházelo k samotnému procesu vyhotovení tiketu ve fyzické podobě papírového lístku. Nyní všechny průzkumem podrobené společnosti bez výjimky nabízejí možnost internetového sázení, při němž se stačí přihlásit na své uživatelské konto a uzavřít tiket, aniž by k tomu bylo potřeba jakýchkoliv dalších doprovodných kroků. Mezi českými a zahraničními sázkovými kancelářemi lze najít jeden podstatný rozdíl. Domácí totiž stále mají svůj produkt uzpůsobený tak, aby si uživatel mohl dojít vsadit na jejich pobočku. Podmínky, forma a způsob realizace se společnost od společnosti mírně liší, avšak základní principy této možnosti pro investory mají všechny tuzemské sázkové kanceláře shodné.

U jednotlivých sázkových kanceláří je patrná snaha v co největší možné míře zohledňovat kritéria, která při svém rozhodování preferuje samotný uživatel. Jedná se o několik měřítek a s valnou většinou z nich bude blíže seznámeno v následujících částech diplomové práce. Své nezpochybnitelné místo při výběru jednotlivých sázkových kanceláří zaujímá i stupeň použitelnosti i s ohledem na všechny možné změny, které mohou nastat s připravovanou novelou zákona č. 202/1990 Sb. o loteriích a jiných podobných hrách. Pro investiční záměr vybrané sázkové kanceláře byly z pohledu samotného uživatele/investora podrobeny co nejvýstižnější charakteristice.

2.3.1 Tipsport a.s.

Největší česká kancelář co se podílu na trhu týká. Stejně tak si vede v očích široké veřejnosti, neboť při vyslovení slova „sázení“ je to právě tato společnost, jejíž název bleskne v myšlenkách největšímu počtu dotazovaných. Sluší se uvést, že pozice české jedničky na trhu patří této společnosti zcela po zásluze. Ta má jako taková značku, renomé, chování, risk management a samozřejmě také nabízené služby pro své uživatele na takové úrovni, které ji

po zásluze dostaly na výsluní. Svě jméno v oblasti sponzoringu mimo jiné propůjčila nejvyšší české hokejové soutěži nesoucí název Tipsport extraliga ledního hokeje. Uváděné atributy dovolují společnosti z marketingového pohledu při snaze získat nové klienty zacílit se na všechny segmenty populace bez rozdílu. Aktuální postavení společnosti lze hodnotit jako natolik stabilní, že směrem k budoucnosti bude dle mého názoru z pohledu Tipsportu a.s. docházet jen k upevňování vydobytých pozic. Každý potenciální investor by tak neměl váhat s registrací u této společnosti.

2.3.2 Fortuna a.s.

Česká „dvojka“ a dá se předpokládat, že toto tvrzení bude ještě nějakou dobu platit. Fortuna stále hodně těží ze své značky, která je o poznání zvučnější, než tomu je u jejích pronásledovatelů. Společnost neustále navenek vystupuje jako v letech minulých s puncem, spolu s Tipsportem a.s., jednoho ze dvou gigantů trhu. V posledních zhruba třech letech však lze shledávat velké změny zejména v oblasti risk managementu. Vedení společnosti se snaží v co nejvíce možné míře eliminovat riziko spojené s působností schopných a racionálně uvažujících investorů v klientském portfoliu sázkové kanceláře. Právě na základě tohoto důvodu je zcela evidentní snaha společnosti zaměřovat se na pro společnost nikterak nebezpečné uživatele. Výsledek tohoto záměru lze spatřit na mnohých kamenných pobočkách společnosti, ve kterých se hojně vyskytují její klienti z mnohdy sociálně slabších vrstev společnosti nemající o principech kurzového sázení nejmenší potuchy. I přes zmíněné existuje velmi vysoký předpoklad toho, že si Fortuna dokáže udržet svůj podíl na trhu i pro následující roky.

2.3.3 Chance a.s.

Momentálně se Chance a.s. nachází na zajímavém rozcestí. Vedení společnosti se vzdalo své vlastní tváře a identity na trhu kurzových sázek, když v roce 2012 její vlastníci prodali společnost do rukou konkurenční firmy Tipsportu a.s. Byl to den 1. 5. 2014, který představuje důležitý milník. Chance a.s. totiž změnila své logo, barevnost a způsob komunikace se svými klienty. Kurzová nabídka společnosti se nyní shoduje s tou, kterou nabízí i Tipsport a.s. Důvod toho má zcela logické vysvětlení. Chance a.s. se za roky svého působení od roku 1991 dostala do podvědomí široké veřejnosti a i aktuálně zdravé jádro jejích nejvěrnějších klientů představují věkově starší klienti, kteří si na „svoji sázkovku“ navykli. To dokonce v takové míře, že se současnému vlastníkovi nechce riskovat úplný přesun

společnosti pod svoji značku Tipsportu a.s., neboť by se vystavoval obrovskému riziku. Zdaleka ne každý klient Chance a.s. by se totiž automaticky stal uživatelem Tipsportu a.s. Z tohoto úhlu pohledu lze očekávat ještě nějaký čas působnost na úrovni té dnešní, ale při dlouhodobějším výhledu spíše postupné přecházení až zcela pod křídla Tipsportu a.s. Pro nové investory tedy současná Chance a.s. představuje alternativu k Tipsportu a.s. s tím rozdílem, že lze u Chance a.s. investovat v nižším peněžním objemu.

2.3.4 Sazka a.s.

Zastoupení největší české loterijní společnosti s jejím produktem Sazkabet. Ve svém portfoliu produktů primárně nabízí číselné hry a kurzové sázky nepatří mezi její prioritní segmenty. Vývoj produktu kurzových sázek přirozeně kopíruje působnost společnosti jako celku, a tak na přelomu roků 2010 a 2011, tedy v období, kdy společnost spadla do insolvence, došlo k výraznému propadu v podílu na trhu. Její klienti jednoduše nevěřili v další působnost. Aktuální pozice produktu Sazkabet ale i díky spojení s personou takového kalibru, jakým je Jaromír Jágr, naznačuje i nadále progresivní vývoj. To odráží i aktuální politika v oblasti risk managementu, která ihned neodpuzuje investory vyšších finančních objemů. Velmi pozitivně lze hodnotit i nabízené služby, zejména pak šíří kurzové nabídky. Pokud tedy má nějaká společnost potenciál k tomu, aby se výraznějším způsobem drala v měřitelných hodnotách rychlejšími kroky dopředu, tak je to právě Sazka.

2.3.5 VictoriaTip a.s.

Poměrně mladá sázková kancelář, která na trh vstoupila v březnu roku 2003. Vůči svým klientům zaujímá individuální a dopředu jen obtížně odhadnutelný, nikoliv však odmítavý postoj. Vedení společnosti si uvědomuje, že pro svoji možnou existenci potřebuje své uživatele stejně jako patřičný objem finančních prostředků, které bude u společnosti prosázen. Na druhou stranu si je společnost vědoma až extrémního rizika spojeného s možnou finanční ztrátou v podobně schopných investorů. I proto je pohled na uživatele ze strany společnosti utříben zbytečně brzy, ve většině případů neuvážlivě brzy, už po několika vsazených tiketech. Relevantní množství sázek vypovídající o kvalitě jednotlivého investora rozhodně ale nesahá do řádů jednotek, ale minimálně desítek či ještě průkazněji stovek. Takto nastaveným risk managementem je bilance společnosti z větší míry, než by bylo optimální, odkázána na faktor náhody.

2.3.6 Synottip a.s.

Jediná společnost na trhu kurzových sázek s velkým poutem k regionu svého sídla. Holding Synot a.s. je úzce spjat s městem Uherským Hradištěm a právě z Jihomoravského regionu se rekrutuje suverénně největší počet klientů z jejího portfolia. Poznávacím znamením této sázkové kanceláře jsou její samoobslužné terminály suplující obvyklou přepážku s lidskou obsluhou v tradiční kamenné pobočce. Stejně jako u Sazkabetu, tak i u Synottipu a.s. lze sledovat impulsy a pokusy o rozšíření svých služeb, a tedy celkový vývoj směrem k vyššímu obratu, respektive podílu na trhu. Kurzová nabídka přináší i celou řadu unikátních příležitostí, které dodávají společnosti jako takové na vyšší atraktivitě. Zejména na západní polovině území České republiky tak trochu nenápadná sázková kancelář, která z pohledu možností investování rozhodně stojí za povšimnutí.

2.3.7 Bwin.com

Pro většinu uživatelů nejznámější evropská internetová sázková kancelář. Charakterizuje se obrovskou škálou sportovních příležitostí, na které lze uzavřít sázku. Kurzová nabídka má svoji unikátní podobu jak do kvantity, tak do rozmanitosti jednotlivých příležitostí. Na své si mohou přijít především uživatelé zaměřující se na investování do kolektivních halových sportů, jako je basketbal, házená či volejbal. Vzhledem k obrovskému množství uživatelů, které se rekrutuje na řády milionů, bez rozdílů země původu zákazníků, se společnost může pyšnit solidní zákaznickou podporou. Pouhé vyslovení názvu společnosti evokuje tradici v odvětví a momentálně na světovém trhu nelze pro potenciální zákazníky hledat přívětivější konkurenční společnost nabízející uváděné parametry ve srovnatelném měřítku. Ano, lze na trhu najít spoustu společností, které v dílčím srovnání leckdy Bwin i převyšují, ale v komplexním měřítku o velký kus zaostávají.

2.3.8 Bet365.com

Spolu s předchozí zmiňovanou společností druhý z gigantů portfolia zahraničních sázkových kanceláří. V nabídce společnosti lze narazit i na (pro investory specializující se na fotbal) dobře známe asijské handicap. Absolutně bez konkurence je počet sportovních zápasů v nabídce live sázení. Naprosto jedinečným segmentem jsou nabízené příležitosti vztahující se na dostihové závody koní. Rovněž i zákaznická podpora a s ní související transakce jsou na vysoké úrovni i z úhlu pohledu bezpečnosti zákazníka a s ní spojené ochrany osobních údajů.

2.4 Souhrn analýzy současného stavu

Jen pojetí posuzovaných oblastí vhodným způsobem může realizaci investičního záměru nasměrovat k jeho efektivnímu fungování jako celku. V dalších oddílech diplomové práce budou řešeny již konkrétní procesy, prostřednictvím kterých lze naplnit předem stanovené cíle. Tyto postupy mají ale svůj původ právě ve vypracované analýze současného stavu. Naprosto stěžejní otázky celého investičního záměru totiž spočívají v tom „kdy“, „kde“, „jak“ a „na co“ investovat.

Na většinu z takto položených otázek bude odpovězeno v následujících částech diplomové práce, avšak již na základě výše zanalyzovaných oblastí, a to především komplexních údajů o trhu kurzového sázení a podrobného zmapování portfolia sázkových kanceláří lze pak určit směr, pomocí kterého se každý jednotlivý investor na tomto trhu bude moci rozvíjet dle svých individuálních schopností a dovedností, ale i vlastností. Zejména se jedná o identifikaci vhodných investičních segmentů, které by měly vycházet ze silných stránek jednotlivých oborů investora a zakládat se na nich. Nejen patřičná kvalifikace, ale i dostatečná sebekontrola osobnosti investora se řadí mezi nezbytné prvky zapadající do celkové mozaiky kvalitního výkonu této investiční činnosti, a proto i tomuto pásmu bude věnována pozornost v následujících kapitolách.

Pouze detailní rozebrání podmínek a objektivní zhodnocení trendů ovlivňujících aktuální dění a současný stav na trhu kurzových sázek umožní v následujících oddílech diplomové práce efektivní aplikaci způsobů a návrhů řešení investičního záměru.

3 VLASTNÍ NÁVRHY ŘEŠENÍ

Trh kurzového sázení (respektive mechanismy na něm fungující) výrazným způsobem ovlivňuje jeho vývoj. S měnicími se trendy se přirozeně mění i předpoklady pro úspěšnost investiční působnosti na tomto trhu. Základní podmínka úspěšné investiční činnosti tak tkví v přizpůsobení se investora aktuálnímu vývoji. Níže jsou vystiženy tři nosné pilíře atributů, které by potenciální investoři měli být ochotni akceptovat. Seběmenší odchylka od níže zmiňovaného naruší jinak platné teorie a může výrazným způsobem ovlivnit nežádoucí výsledné hodnoty investorovy konečné bilance. Posléze jsou za účelem co nejefektivnějšího vyhodnocování investičních příležitostí představována užitečná investorská doporučení vyňatá z dlouholeté investiční praxe.

3.1 Podmínky pro realizaci investiční činnosti

Základní principy a zákonitosti trhu kurzového sázení zůstávají zachovány, jejich funkčnost se dá označit za konstantní, avšak lze shledat jednu veličinu, která na minulost nebere žádný ohled. Tou veličinou je čas. Ano, je to právě tato základní fyzikální veličina, která nejprůkazněji a nejzřetelněji ovlivňuje veškeré dění na trhu kurzového sázení. Jiným úhlem pohledu odborná kvalifikace, která investorům dostačovala pro úspěch dříve, dnes již zdaleka nemusí stačit. Nejedná se pouze o individuální domněnku, nýbrž existují prokazatelné hodnoty demonstrující správnost tohoto tvrzení. Ty jsou prokázány již ve spojení s prvním uváděným předpokladem.

3.1.1 Časová nezávislost

Časovou nezávislostí se rozumí postavení investiční činnosti do pozice práce na plný úvazek. Zatímco ještě v nedávné době šlo skloubit činnost rentabilního investování na trhu kurzových sázek s běžným civilním povoláním, tak dnešní nároky tuto symbiózu vylučují. A právě časové hledisko v této změně zastává naprosto stěžejní pozici. Faktor času se nejzávažněji projevuje v dostupnosti investorem vyhlídnutých a požadovaných kurzů. V rámci celého trhu kurzových sázek nelze mluvit o vzájemném konkurování si jednotlivých investorů. V případě monitoringu stejných soutěží z investorského portfolia už ale často může docházet k situacím, při kterých lze konkurenční střet vypožorovat. Ten se projevuje ve

změnách kurzů. V praxi vše funguje tak, že poptávající po kurzu, tedy investor, svou realizací konkrétní investice ovlivňuje výši kurzu k této investici náležitě. Tento pohyb kurzu je vždy směrem dolů, neboť sázková kancelář prostřednictvím této změny snižuje svoje riziko tím, že ubírá na potenciálních výplatách dalších shodných investic v případě investory uhádnutého výsledku kurzové příležitosti. V konečném důsledku tak první ze zástupu sázejících mohou investovat ve vyšším kurzu, než každý následující, a tudíž tak dosahovat vyššího zhodnocení vložených finančních prostředků. Kurzy ve své stabilní hladině nečekají na své investory, nýbrž ti si naopak musí cestu k pro ně výhodným kurzům sami vyhledávat a pokud možno, tak v co nejkratším časovém horizontu.

Eventuální práci na plný úvazek investorovi vzniká možnost individuálního rozvržení jeho časovému harmonogramu, ve kterém může efektivně investovat, stejně jako žít plnohodnotný život. Svoji profesní kvalifikaci, tedy i přesnost odhadu, si může zlepšovat osobní návštěvou sportovních událostí. Investor si také svůj program může řešit takovým způsobem, aby svůj čas určený pro potřeby investiční činnosti mohl efektivně využívat během konání se sportovních přenosů, například prostřednictvím dílčích investic do live sázek. Nepochybně se bez rušivých elementů v podobě plnění mimo oborových úkolů zvyšuje i koncentrace investora na jeho činnost v oblasti kurzového sázení.

3.1.2 Přesnost odhadu

Lze názorně vidět, jak moc se mezi sebou předpoklady pro úspěšné investování prolínají. Disponování akceptovatelnou mezí přesnosti odhadu, jak již bylo i v dřívější části této práce zmíněno, vůbec podmiňuje úspěšnou realizaci investičního záměru. Jinými slovy bez odhadu, jehož míra přesnosti je na patřičné úrovni, by investování ztrácelo svoji podstatu v přirovnání k exaktním vědám, a nabývalo by tak principů a zákonitostí hazardních her. Zdůvodnění je veskrze jednoznačné, neboť v dlouhodobém časovém horizontu a s neustále přibývajícím počtem jednotlivých investic nelze z nevýhodné výchozí pozice překonat soupeře v podobě matematické pravděpodobnosti a nastaveného systému profitability sázkových kanceláří.

Ohodnocení vlastní kvality správnosti odhadu patří tedy k velmi citlivým záležitostem. Zkušenější investor si v drtivé většině případů dokáže každou svoji dílčí investici zpětně a ihned po jejím rozhodnutí vyhodnotit bez ohledu na její výslednou bilanci. Méně zkušenému investorovi se relevantní zpětné vazby dostane až s přibývajícím časem. Je pak na každém takovém, s jakou ochotou dokáže zanalyzovat své předcházející úkony. Mnohým čtenářům se

dozajista naskytne otázka ohledně nejnižší možné akceptované míry přesnosti probíraného odhadu. Poměrně jednoduchým matematickým výpočtem uváděným v další části této práce lze procentuálně vyčíslit hodnotu (value) ukrývající se v kurzu, na nějž chce investor vložit finanční prostředky. Nejnižší míra akceptovatelnosti v přesnosti odhadu se rovná investorem očekávanému procentuálnímu zhodnocení. Druhá frekventovaná otázka se týká investičních nároků na dosažení alespoň nejnižší možné míry tohoto zhodnocení. Investor si sám dle svých potřeb a požadavků může zvolit portfolio svých sledovaných investičních příležitostí. Z toho vyplývá jednoznačně výhodnější výchozí pozice investora vůči sázkovým kancelářím týkající se znalostí daného segmentu oproti metodám stanovujícím výši kurzu. Ano, je tedy zapotřebí alespoň částečně vlastnit buňky pro tuto činnost, ale svoji nezastupitelnou úlohu zaujímá i ochota učit se novým trendům a vysoký stupeň sebereflexe v chování.

3.1.3 Disciplína

Investor může být pro tuto investiční činnost sebetalentovanější, může v její prospěch vynakládat i veškerý svůj čas, ale bez pevné vlády nad svými emocemi nemá šanci dojít k vytyčeným cílům. Disciplína jako taková obnáší široké spektrum požadovaných nároků. Ty svůj zárodek mají v mysli samotného investora. Tento druh investiční činnosti se dá považovat za extrémně náročný ohledně kočírování vlastních emocí. Investování takového charakteru je primárně o výstupu v dlouhém období. Zcela přirozeně ale nastávají i období, kdy se daří více či méně. Investor po čas působnosti obou těchto extrémních pólů výsledku hospodaření může mylně nabývat pocitu, že se nic nedaří, anebo se naopak cítit sázkařsky nesmrtelný. Obě tyto zmiňované varianty kladou vysoké nároky na sebeovládání se a vyskytuje se velké riziko odchýlení od standardního způsobu realizace investiční činnosti. Uvažované riziko se týká zejména oblastí vkladového systému a způsobu identifikování a selektování jednotlivých investic. Investor, který není schopen po celou dobu vykonávání investiční kontrolovat své emoce natolik, aby neúměrně jednorázově nezvyšoval své vklady a nehledal falešnou hodnotu (value) v nabízených kurzech, tak vůči sázkovým kancelářím ztrácí svoji konkurenční výhodu a dostává se do velmi nevýhodné pozice.

Diplomová práce se zabývá investiční činností na trhu kurzových sázek komplexním způsobem. Jsou posuzovány jak příležitosti vyplývající z úspěšného vykonávání této činnosti, tak zároveň i požadavky tento úspěch podmiňující. Mezi ně patří všechny tři hlavní posuzované oblasti. Jak je patrné z předchozího textu, tak mezi nimi lze vysledovat značný rozsah vzájemného prolínání.

3.2 Investorská doporučení

Investiční činnost v oblasti kurzového sázení vyžaduje absolutní víru ve své schopnosti. Tím se nerozumí přehnané sebevědomí, ale umění co nejobjektivněji vyhodnocovat nastalé investiční příležitosti. Jakmile totiž investor z nežádoucích, a tím i neracionálních příčin odstoupí od jím uvažovaného trendu a s ním spjatých úvah a myšlenek, tak jeho výsledná bilance s velkou pravděpodobností začne v brzkém časovém horizontu vykazovat sestupnou tendenci.

3.2.1 Vlastní výpis kurzů

Pokud si investor procentuálně ohodnotí možnosti uskutečnění budoucích výsledků jím monitorované příležitosti ještě před tím, než je v podobě již zveřejněné výši uvidí v nabídce sázkové kanceláře, tak se distancuje od jakéhokoli vnějšího ovlivnění svého odhadu. Pokud ještě před realizací vlastního odhadu tyto kurzy zhlédne, tak se chťe nechťe i ony stanou součástí investorova úsudku. A v tomto momentu by tak docházelo k nesouladu snižujícím efektivitě. Mnohem efektivnější je tedy první z uváděných způsobů, neboť zaručuje odhad stoprocentně založený na investorově úvaze.

3.2.2 Víra ve vlastní názor

Investor by měl v co největší možné míře ctít své předem vypracované a ohodnocené tendence pro jednotlivé týmy a sportovce přiřazené k dílčímu časovému období. Po několika dílčích neúspěších, pokud jejich odhadované výsledky nejsou objektivně a evidentně v rozporu s průběhy sportovních událostí, se jako nejhorší možná varianta jeví upustit ze svých zamýšlených tendencí, a tím tak narušovat využívání trendů pro sledované soutěže.

3.2.3 Hledání anomálií

Odhad by měl být tvořen nejen na základě pouhých výsledků sportovních událostí, ale i s dostatečným přihlédnutím k jejich průběhům. Ne vždy totiž výsledek naplno odpovídá tomu, co se skutečně odehrávalo na hrací ploše či závodní trati. Bookmakeři či tvůrci kurzů povětšinou zohledňují pouze samotný výsledek. A právě v anomáliích mezi výsledky a průběhy sportovních událostí lze vysledovat trend, který lze v blízkém časovém horizontu efektivně zužitkovat ve formě úspěšného hledání value (hodnoty).

3.2.4 Uplatnění zpětné vazby

Každou dílčí investici by si po jejím vypořádání měl investor vyhodnotit v závislosti na její objektivní správnosti, anebo naopak nepřiměřenosti. S pomocí takové rekapitulace lze nacházet inspiraci v čase budoucím u typologicky podobných příležitostí či v podobajících se situacích. Zároveň se zvyšuje pravděpodobnost vyvarování víry ve falešnou value (hodnotu) a tím i nabývá na kvalitě kritérium přesnosti odhadu.

3.2.5 Nepřetržitý přísun informací

Náplň práce investora vyžaduje aktivní vyhledávání informací, následně posouzení jejich objektivitu, čímž si lze efektivně poskládat informační mozaiku formulující a utvářející přesnost jeho odhadu, co se posuzování investičních příležitostí týká. V ohledu přívalu informací investor nemůže zakrňt, neboť by jej velmi rychle přestihl vývoj trhu a on by bez potřebné kvalitní informační vybavenosti nebyl schopen adaptace na aktuální podmínky.

Kurzové sázení, respektive činnost na tomto trhu, vykazuje poměrně velkou míru variability, a tak je téměř nemožné sestavit konkrétní manuál vedoucí k dosažení jistého procenta zhodnocení vložených prostředků. Toto tvrzení pro racionálně uvažující investory ochotné se tomuto oboru naplno věnovat nepředstavuje hrozbu, ale příležitost. Kdyby byla investiční činnost na tomto trhu příliš jednoduchá, lákala by davy dalších a dalších investorů, jejichž přísun by změnil situaci na trhu směrem k výskytu mnohem efektivnějších protiopatření ze strany sázkových kanceláří. Tím, že tomu tak není a úspěšné investování na trhu kurzových sázek vyžaduje splnění hned několika podmínek, tak lze o potenciální úspěšné působnosti na trhu kurzových sázek hovořit ve spojení s jedinečností a unikátností umožňující téměř až nekončící možnosti pro seberealizování se v tomto investičním oboru.

Tato investiční činnost je charakteristická tím, že jen zřídka kdy odpouští vlastní objektivní pochybení, ale na druhou stranu o to více odměňuje správný přístup a respektování výše zmiňovaných parametrů a garantuje až extrémně vysokou pravděpodobnost dosažení předem stanovených cílů. Řešení následujících oddílů této diplomové práce předpokládá splnění všech prezentovaných podmínek, stejně jako kladení velkého důrazu na uváděná investorská doporučení.

3.3 Hodnocení vybraných sázkových kanceláří

Každý racionálně uvažující investor si na trhu kurzových sázek cíleně vybírá takové sázkové kanceláře, které garantují splnění jeho požadovaných a pevně daných kritérií. Mezi posuzované parametry, které podrobují srovnání jednotlivých sázkových kancelář, patří následující kritéria:

3.3.1 Finanční stabilita a spolehlivost

Jedná se o jeden ze dvou nejdůležitějších parametrů. Ať se na první dojem může sázková kancelář tvářit sebevíce přívětivěji a nabízet pro své uživatele mnoho výhod všeho druhu, tak jakýkoliv, byť jen nepatrný nedostatek v ratingu finanční stability a spolehlivosti sázkových kanceláří v investorovi vyvolává hlasitý alarm. I za předpokladu dominance oné sázkové kanceláře ve všech ostatních sledovaných parametrech nemůže být vyvážen nedostatek z oblasti vzorné finanční disciplíny společností. Důvod je zcela prostý, neboť v případě nemožnosti disponovat s finančními prostředky umístěnými na uživatelském účtu investora lze tento peněžní objem přirovnat k nedobytné pohledávce v rámci obchodního styku.

3.3.2 Risk management sázkové kanceláře

Druhé stěžejní kritérium investora je představováno potenciální „vsaditelností“. Z opačného úhlu pohledu se jedná o risk management sázkové kanceláře. Žádná sázková kancelář nemá ani sebemenší zájem na tom, aby se o své finanční zisky jen tak bez jakýchkoliv opatření dělila s některými ze svých klientů. Risk management tudíž zastává roli nástroje korigujícího riziko, jemuž se sázková kancelář vůči svým klientům vystavuje. Konkrétní opatření realizující risk management každé společnosti spočívá v nastavení maximální částky na vkladech dílčích investic svých klientů, které je sázková kancelář ochotna přijmout. V tomto případě neexistuje přímá úměra výší vkladů a rizika, neboť vysoký vklad automaticky neznamena pro sázkovou kancelář vysoké riziko. Každá sázková kancelář touží po tom přivlastnit si co největší procento z tržního podílu. Neustále se tedy na trhu kurzového sázení vyskytují dle svého obratu menší společnosti, které jsou pro dosažení cíle v podobě zvýšení svého tržního podílu ochotny přijmout vyšší vklad, a podstoupit tím i vyšší riziko jen proto, aby narostl jejich podíl na trhu. Motivem takového jednání a postupování ze strany manažerů těchto sázkových kanceláří jsou tlaky jejich majitelů a vlastníků na plnění

cílů. Chování jednotlivých společností v oblasti risk managementu tedy ve značné míře ovlivňuje konkurenční prostředí na trhu.

3.3.3 Šíře kurzové nabídky

Drtivá většina úspěšných investorů na trhu kurzových sázek zaujímá podrobnější specializaci na určitý segment. Portfolio sportovních příležitostí, na které je investováno, se u každého racionálně uvažujícího investora skládá hned z několika opěrných pilířů. Ty představují určité ligy, soutěže, odvětví či celé méně frekventované sporty jako jeden celek. Pro každého investora je tedy stěžejní, aby u jím vybrané sázkové kanceláře mohl investovat do jím preferovaných sportovních příležitostí, a zúročit tak svoji specializaci. I tak by ale každý investor měl oplývat alespoň částečným všeobecným sportovním přehledem, který lze zhodnotit v nabídce téměř každé sázkové kanceláře bez rozdílu.

3.3.4 Kurzová hladina, neboli výše kurzů

Výše kurzové hladiny do jisté míry spoluurčuje pravděpodobnost možného úspěchu investora, neboť v sobě zahrnuje klíčový parametr celé investiční činnosti, a to výši kurzu. Pokud se lze na trhu u totožné sportovní příležitosti shledat s různě vysokými kurzy, tak mechanismus jejich nastavení spočívá právě v rozdílné kurzové hladině. Nejlépe lze problematiku objasnit na konkrétní sportovní příležitosti nabízející přesně dvě možnosti konečného výsledku. Tenisový zápas mezi hráči Berdychem a Wawrinkou, ve kterém oběma tenistům přisuzují bookmakeři sázkových kanceláří stejnou procentuální pravděpodobnost vítězství. Jinými slovy ani jednoho z hráčů nestaví do pozice favorita duelu, ale do kurzové roviny, a kurzy na vítězství každého z nich tak jsou ve shodné výši. Společnost „A“ bude nabízet kurzy při hladině 1,80 ku 1,80, načež společnost „B“ kurzy ve výši 1,90 ku 1,90. Investorovi se povede úspěšně odhadnout vítěze utkání a připsá si na své konto zisk. Ten ale bude dosahovat rozdílné hodnoty. Zatímco u společnosti „B“ dosáhne investorovo zhodnocení 90%, tak u společnosti „A“ pouze 80%. Jinak řečeno při investici 1 000 Kč lze vyhrát u společnosti „B“ o celou stokrát více za jinak stejných podmínek. Racionálně uvažující investor se tak bude mít zájem orientovat na společnosti nabízející pokud možno co nejvyšší kurzovou hladinu.

3.3.5 Kvalita zákaznické podpory

Od počátku registrace si sázková kancelář utváří vztah se svým zákazníkem. Na první pohled se může zdát, že jde o banalitu, leč především rychlost a vstřícnost při řešení podnětů a připomínek uživatelů velmi často ve velké tržní konkurenci rozhoduje o procentu klientů, z nichž se budou rekrutovat stálí uživatelé. Negativní odezva se prostřednictvím moderních technologií řítí stále rychleji, což se rychlostí blesku projeví ve slábnoucím zájmu nových potenciálních uchazečů o registraci.

3.3.6 Forma vstupního bonusu

K odměňování svých zákazníků formou nejrůznějších bonusů přistupují sázkové kanceláře buďto jednorázovou či průběžnou formou, popřípadě kombinací obojího. Jednorázová podoba je představována výhradně vstupním bonusem pro nové klienty. Průběžnou formu zastupují povětšinou bonusy za věrnost společnosti, tedy za její užívání. Tento parametr lze hodnotit jako čistě okrajový, neboť uvažování schopného investora nespočívá na tom, aby svůj očekávaný plán ziskovosti postavil na příjmu z vyzískaných bonusů. Již zajímavěji se tato forma odměn týká klientely nemající možnost si z počátku své investiční činnosti dovolit disponovat vyšším finančním jměním, a nabízené bonusy tak zaujímají jednu z možností, pomocí které lze rychleji navýšit svůj kapitál.

Všech šest vytyčených kritérií je váhově ohodnoceno v závislosti na důležitosti každého z nich. Finanční stabilita a risk management sázkové kanceláře tudíž zaujímají hned několikanásobně větší váhu než kvalita zákaznické podpory a forma nabízeného vstupního bonusu. Bez dvou naposledy jmenovaných kritérií by se investor dokázal obejít, aniž by významněji utrpěly podmínky pro výkon investiční činnosti. Naopak újmy v podobě zamítavých žádostí o výběr finančních prostředků z hráčského účtu sázkové kanceláře ve prospěch investora nebo nemožnost u sázkové kanceláře sázet v požadované výši se okamžitě projeví ve snížení dosažených hodnot ve výsledné bilanci investora. Parametr váženého bodového ohodnocení je sestaven v souladu se sběrem údajů vycházejícím z metody pozorování, posuzováním chování jednotlivých společností vůči uživateli a investičními zkušenostmi.

Tab. 1: Přehled sázkových kanceláří a možnost investování na pobočce či internetu (Zdroj: vlastní zpracování)

Název sázkové kanceláře	Investování na pobočkách	Investování na internetu
Tipsport a.s.	ano	www.tipsport.cz
Chance a.s.	ano	www.chance.cz
Bet365	ne	www.bet365.com
Sazka a.s.	ano	www.sazkabet.cz
Bwin	ne	www.bwin.com
Fortuna a.s.	ano	www.iftuna.cz
VictoriaTip a.s.	ano	www.victoriatip.cz
Synottip a.s.	ano	www.synottip.cz

Tab. 2: Přehled kritérií (Zdroj: vlastní zpracování)

Název kritéria	Váha
Finanční stabilita a spolehlivost	0,3
Risk management sázkové kanceláře	0,3
Šíře kurzové nabídky	0,15
Kurzová hladina (výše kurzů)	0,2
Kvalita klientské podpory	0,03
Forma vstupního bonusu	0,02

Dílčím výstupem realizované metody založené na bodovém ohodnocení je seřazení vybraných sázkových kanceláří dle potenciálu uspokojit potřeby investora, které jsou podmiňující pro realizaci jeho činnosti. Ani poslední místo v pomyslném žebříčku hodnocených sázkových kanceláří ale pro investora neznamena podnět k odmítavému postoji investora vůči dané společnosti, neboť všechny vybrané společnosti splňují předem stanovené nároky.

Hlavní výstup v podobě bodového porovnání všech doporučovaných sázkových kanceláří utváří základ pro následnou maximalizaci efektivity rozhodnutí investora o rozvržení počátečních vkladů na svoje hrací konta u jednotlivých sázkových kanceláří. Pro efektivní rozvržení platí přímá úměra mezi počtem bodů ohodnocujícím sázkovou kancelář a výši prvotního vkladu na hráčský účet u ní vloženého. Vysvětlení tohoto tvrzení je prosté. Čím více daná sázková kancelář komplexně splňuje investorská kritéria, tím větší objem finančních prostředků u ní bude proinvestován, a proto se počítá s vyšším finančním objemem. Tímto způsobem rozložení počátečního kapitálu lze zamezit riziku držení finančních prostředků v nepotřebné výši na hráčských účtech investora u jednotlivých společností.

Tab. 3: Pořadí sázkových kanceláří (Zdroj: vlastní zpracování)

pořadí	sázková kancelář	body	rozvržení vkladů
1. místo	Tipsport a.s.	93,3	27%
2. místo	Chance a.s.	84,3	22%
3. místo	Bet365	70,95	15%
4. místo	Sazka a.s.	64,65	12%
5. místo	Synottip a.s.	59,45	10%
6. místo	VictoriaTip a.s.	50,85	5%
7. místo	Bwin	50	5%
8. místo	Fortuna a.s.	48,65	4%

Tab. 4a: Sázkové kanceláře a jejich kritéria (Zdroj: vlastní zpracování)

SÁZKOVÁ KANCELÁŘ	TIPSPORT a.s.			CHANCE a.s.			BET365			SAZKA a.s.		
KRITÉRIUM	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY
finanční stabilita a spolehlivost	0,3	100	30	0,3	100	30	0,35	90	31,5	0,3	100	30
risk management sázkové kanceláře	0,3	90	27	0,3	80	24	0,2	20	4	0,3	50	15
šíře kurzové nabídky	0,15	70	10,5	0,15	70	10,5	0,15	85	12,8	0,15	60	9
kurzová hladina, neboli výše kurzů	0,2	85	17	0,2	85	17	0,25	95	23,8	0,2	75	15
kvalita zákaznické podpory	0,03	80	2,4	0,03	80	2,4	0,03	50	1,5	0,03	65	1,95
forma vstupního bonusu	0,02	95	1,9	0,02	20	0,4	0,02	60	1,2	0,02	85	1,7

Tab. 4b: Sázkové kanceláře a jejich kritéria (Zdroj: vlastní zpracování)

SÁZKOVÁ KANCELÁŘ	SYNOTTIP a.s.			VICTORIATIP a.s.			BWIN			FORTUNA a.s.		
KRITÉRIUM	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY	VÁŽENO	OHODNOCENÍ	BODY
finanční stabilita a spolehlivost	0,3	100	30	0,3	100	30	0,35	50	17,5	0,3	100	30
risk management sázkové kanceláře	0,3	30	9	0,3	40	12	0,2	20	4	0,3	10	3
šíře kurzové nabídky	0,15	80	12	0,15	30	4,5	0,15	95	14,3	0,15	65	9,75
kurzová hladina, neboli výše kurzů	0,2	65	13	0,2	50	10	0,25	90	22,5	0,2	60	12
kvalita zákaznické podpory	0,03	50	1,5	0,03	85	2,55	0,03	20	0,6	0,03	75	2,25
forma vstupního bonusu	0,02	0	0	0,02	80	1,6	0,02	30	0,6	0,02	70	1,4

Výše uváděná tabulka optimalizuje procentuální rozložení finanční částky z počátečního kapitálu určeného na prvotní vklady na uživatelské účty u jednotlivých společností. Největší peněžní objem by tak měl připadnout na hráčské konto u společnosti Tipsport a.s., zatímco nejmenší vklad by měl být realizován ve prospěch investorova účtu u sázkové kanceláře Fortuna a.s.

3.4 Portfolio investičních příležitostí

3.4.1 Podstata investičního portfolia

Efektivní nastavení portfolia investičních příležitostí patří k jednomu ze základních pilířů celého investičního procesu. Odpovídá totiž na otázky typu „na co investovat?“ nebo „co sázet?“. Drtivá většina dílčích investic v podobě jednotlivých sázek totiž vyplývá z předem definovaného okruhu monitorovaných příležitostí. Ty se skládají z nejrůznějších lig a soutěží napříč sportovními odvětvími. Jednotlivé investice nabývají buď sezónního, anebo jednorázového charakteru, například v podobě sportovních turnajů.

Jeden ze základních principů navoleného investičního portfolia spočívá v respektování zásady diverzifikace rizika. Portfolio by mělo být postaveno na více pilířích představující jednotlivé monitorované sportovní soutěže. Ty představují formu aktiv, které ne v každém časovém období generuje očekávané investiční zhodnocení. Smyslem tohoto principu tedy je dosažení stanovených cílů i přes možnost poklesu výnosnosti určitých aktiv. Převáděno do praxe lze požadovaného zhodnocení vložených prostředků dosahovat i tehdy, pokud se potřebným směrem nevyvíjí balance investování na určitém segmentu za předpokladu vynahrazení těchto dílčích ztrát v ostatních sektorech investování.

3.4.2 Principy nastavení investičního portfolia

Je na každém investorovi, aby si portfolio vlastních investičních příležitostí uzpůsobil takovým způsobem, aby právě jemu co nejvíce vyhovovalo. Přesto ale existují určitá pravidla, která je nutné ctít z důvodu provázanosti s dalšími články z celkového řetězce. Primárně se jedná zejména o využití trendu. V investičním portfoliu by měly mít své podstatné zastoupení příležitosti umožňující práci s trendem. Správné nakládání s jeho mechanismy dovolují trefně identifikovat hodnotu (value) pro dílčí investice. V neposlední řadě by investor měl dbát na

možnost co nejširšího, pokud možno třeba i celoročního vyžití. Tímto krokem lze také přispět k míře diverzifikace rizika.

Při řešení volby investičního portfolia ale nelze postupovat pouze optikou toho, na jaké úrovni investor dokáže tu či onu příležitost ohodnotit přesným odhadem. Investor například může mít velký přehled a možnost vyzískání zajímavých informací v některém z menších sportů, jako je například futsal, házená, volejbal, atletika, šipky, squash a řada dalších. Samozřejmě, že je akceptovatelné, a i žádoucí, zařadit některý z těchto menších sportů do svého sledovaného portfolia. Nelze však jen na některém z nich postavit jádro svého plánu a myslet si, že jen na něm se dají zvalcovat sázkové kanceláře. A to s ohledem omezení důležitosti futsalu v rámci srovnání s jinými sportovními odvětvími na trhu kurzových sázek. Například futsal je malý sport, a tudíž i likvidita trhu nedovoluje na příležitosti zápasů futsalu investovat vklady v takovém objemu, aby mohl zaujmout místo pilíře v celém portfoliu. Zmiňované základní stavební kameny portfolia musí představovat vysoce likvidní trhy. Parametry výše uvažovaných vkladů pro jednotlivé investice, se kterými je uvažováno ve finančním plánu, splňují „velké“ sporty. Tím prvním je bez diskuze fotbal, celosvětový fenomén, následovaný ledním hokejem, tenisem a basketbalem. Vzhledem ke geografickému situování místa výkonu investiční činnosti je preferován lední hokej, neboť jeho popularita je na území České republiky na mnohem vyšší úrovni než například u baseballu či amerického fotbalu vévodících popularitě na trhu kurzového sázení v USA.

Šíře kurzové nabídky zcela všech sázkových kanceláří používaných pro investiční záměr umožňuje svévolný výběr napříč celým spektrem jednotlivých lig a soutěží. Obecně je uvažováno snažit se při nastavování portfolia postupovat takovým způsobem, aby sezónní soutěže přesahovaly i do nárazových sportovních akcí. Zaměření se na monitoring české první a druhé fotbalové ligy umožňuje mnohem snazší pokrytí i českého poháru, v jehož rámci vystupují kluby převážně se rekrutující právě ze dvou nejvyšších českých fotbalových soutěží. Stejným způsobem funguje i pohodlnější proniknutí do sledování evropských pohárů, v nichž nejúspěšnější české týmy mají své zastoupení.

3.4.3 Výstup investičního portfolia

Výstupem každého investičního portfolia je podklad pro kalkulaci počtu jednotlivých dílčích investic, které lze s velkou přesností přiřadit každému kalendářnímu měsíci. Konkrétní počet vyčíslených investic figuruje v oddílu finančního plánování a jeho konkrétní počty mají svůj původ v metodě pozorování. Ta se opírá o vlastní několikaleté statistické analýzy.

S ohledem nastavení portfolia se počty jednotlivých investic každoročně opakují. To proto, že investiční příležitosti vykazují charakter sezónní soutěže mající až výjimky stále stejný herní řád a tedy i nabízí stejný počet příležitostí. Výjimku utváří pouze kalendářní měsíce, během nichž se konají velké sportovní akce nárazového charakteru typu olympijských her či nejruznějších šampionátů, a počet investičních příležitostí se pro ně mírně odlišuje.

3.4.4 Příklad investičního portfolia

Konkrétní a investorský úhlem pohledu akceptovatelná podoba nastavení investorského portfolia je uvedena v tabulce číslo 5 – Příklad investičního portfolia. Při jejím vypracování bylo dbáno a uvažováno s respektem k výše uváděných principům a pravidlům za účelem maximálně možné vyváženosti a efektivity.

Tab. 5: Příklad investičního portfolia (Zdroj: vlastní zpracování)

Příklad investičního portfolia		
fotbal	zimní sporty	lední hokej
1. česká liga	Alpské lyžování	Extraliga ČR
2. česká liga	Skoky na lyžích	1. liga ČR
Český pohár	Klasické lyžování	Extraliga SVK
Juniorská liga ČR	Biatlon	Mezinárodní utkání
1. slovenská liga		Klubová utkání
1. německá liga		Mládežnické kategorie
2. německá liga		
Německý pohár		
Liga mistrů		
Evropská liga		
Přípravná utkání		
Mezistátní utkání		

Povaha tímto způsobem nastaveného investičního portfolia umožňuje samotnému investorovi plnění jeho potřeb na takové úrovni, aniž by vybočovala z běžného rámce standardního běžného života. Tohle tvrzení se týká především možnosti letní dovolené v období měsíce června, v němž je frekvence investičního procesu probíhá se suverénně nejnižší intenzitou.

3.5 Hodnota (value)

V oddílu literární rešerše diplomové práce se na hodnotu (value) nahlíží z teoretického hlediska a poukazuje se na důležitost vnímání tohoto pojmu. Základní princip investování na trhu kurzových sázek spočívá v porovnání dvou číselných údajů vyjadřujících matematickou pravděpodobnost uskutečnění daného jevu. Ten je představován konečným výsledkem sportovní události, např. skórem fotbalového utkání. První číselnou veličinu zastupuje subjektivní odhad investora, druhou představuje výše kurzu nabízeného sázkovou kancelář.

Hodnota (value) ukrývající se v dílčích investicích zaujímá pozici motoru celého investičního procesu, neboť bez její účasti nelze investiční činnost realizovat s potenciálem ziskovosti pro dlouhodobý časový horizont. To je hlavní motiv k tomu, aby byl této oblasti věnován dostatek prostoru k vysvětlení a analyzování přímo souvisejících mechanismů ovlivňujících parametry zkoumané veličiny.

Celý tento oddíl mapuje a analyzuje až extrémní míru provázanost mezi jednotlivými celky výše uváděného textu včetně několika výpočtů. Identifikováním hodnoty lze získat reálný (fair) kurz. Ten ale nelze určit bez podmínky respektování a zachování podstaty hlavní funkce přesnosti odhadu investora. Na základě uváděných výpočtů je možné predikovat zhodnocení vložených prostředků v jeho určitých intervalech. To, aby tyto intervaly mohly vykazovat přesné ohraničení, dokládají uváděné mechanismy generující výsledky sportovních událostí.

3.5.1 Účinnost hodnoty (value)

Zcela zásadní roli určující generování zisku/ztráty investorem zaujímá přesnost subjektivního odhadu. Právě ta totiž v čase budoucím determinuje výsledné procentuální zhodnocení v konečné bilanci investování. Uvažováno je s větším množstvím těchto jevů, neboť čím objemnější vzorek, tím také relevantnější výstup. Rovněž se vztahuje na dlouhodobý časový horizont. Pokud by investice nabývala pouze jednorázového charakteru, anebo byla směřována na úzký počet příležitostí, tak lze zmiňovanou teorii aplikovat také, ale s mnohem širším rozptylem mezi očekávanou a skutečnou mírou zhodnocení ve výsledné bilanci. Za těchto podmínek by tak uváděná teorie ztrácela svoji vypovídající hodnotu. A to z důvodu nemožnosti vyloučení varianty investorem dosaženého zisku navzdory jeho nepřesnému odhadu a naopak jeho ztráty i v případě přesného odhadu. Vyčíslení počtu uskutečněných jevů podmiňující relevantní výstupy se tak stává nedílnou součástí investičního procesu. O kvalitě odhadu vypovídá kvantum příležitostí začínajících

na řádu minimálně jedné stovky. Na základě čeho lze takto uvažovat? Hranice sta tipů představuje první směrodatný milník, protože představuje dostatečně široké spektrum na to, aby byl v jeho v rámci v požadované míře dostatečně eliminován faktor náhody. Jinými slovy již při dosažení první stovky dílčích investic lze z prozatímní bilance zhodnocení vložených prostředků vyvodit kvalitativní úroveň realizace investiční činnosti. Jestliže je totiž investorův odhad tendenčně správný, tak se dříve či později projeví a dopomůže vygenerovat ziskovou bilanci, stejně tak jako v opačném případě bude stát za celkovou ztrátou.

3.5.2 Vliv zákonitostí výsledků sportovních událostí

Stejně jako přibývajícím počet jednotlivých investic zbavuje výslednou bilanci investora zatížením faktorem náhody, tak očištění od nevyžádaného ovlivnění tímto faktorem vyžadují i výsledky sportovních událostí. Pokud by totiž tyto výsledky nevykazovaly v jejich výskytu žádné trendy a tendence, tak by nebylo možné na základě čeho hodnotu (value) diagnostikovat. Výsledky sportovních událostí v sobě ukrývají určité zákonitosti, které lze identifikovat pouze za pomoci metody pozorování. Nejedná se o žádný krátkodobý statistický výstup, avšak jeho vzorek se vztahuje na periodu řádu desítek let, během nichž docházelo a stále dochází k opakujícím se vlivům majícím výrazný dopad na sportovní výsledky.

Je statisticky prokázáno, že výkonnostní křivka jednotlivých sportovních týmů či sportovců individualistů inklinuje k dosažení pro ně reálných výsledků či umístění v určitých cyklech. Kvalitativní úroveň účastníků sportovního dění se tak nemusí projevit ihned, ale existují časové periody, ve kterých již jejich potenciál bude odpovídat právě jimi dosaženým výsledkům a umístěním. Zmiňované cykly jsou představovány časovým vymezením, které lze přiřadit například pro půl sezóny mezi přípravným obdobím či jednotlivých souvislých úseků celých sezón v závislosti rozpisu hracích kol jednotlivých lig a soutěží. Ke každému sportovnímu odvětví je v tomto kritériu zapotřebí přistupovat individuálně v závislosti jejich charakteru. Faktorů ovlivňujících aktuální sportovní výkonnost sportovce je celá řada a jsou si notně vzájemně provázané. U kolektivních sportů se jedná například o fázi probíhající sezóny, stupeň konsolidovanosti kolektivu, kvalitativní úroveň realizovaných změn v přípravném období či aspekt přizpůsobení se na soupeřovu protihru pro konkrétní utkání. Jak kolektivní, tak individuální sporty shodně, a to velmi výrazným způsobem, ovlivňuje psychické rozpoložení sportovců. U jednotlivců velkou měrou jejich aktuální výkonnost reflektuje odlišná intenzita tréninkového procesu směřující jejich vrcholnou formu na předem stanovené období, během něžž se konají například velké sportovní akce typu nejruznějších šampionátů či olympijských her.

3.5.3 Příklad na výpočet hodnoty (value)

Názorně lze výše uváděné tvrzení prezentovat na konkrétní události, a to na fotbalovém utkání mezi kluby Zbrojovkou Brno a Viktorií Plzeň konaném 27. 9. 2014. Jaká předzápasová situace toto utkání provázela? Brněnským fotbalistům se povedl vstup do sezóny a nacházeli se v popředí ligové tabulky. Naproti tomu plzeňská Viktoria strádala na evropské scéně a ani v české lize nepředváděla zrovna oslnivé výkony. Sázkové kanceláře tedy ve svém odhadu vyjádřeném nabízenými kurzy i tak favorizovaly kvalitativně lepší Viktoru. Na této skutečnosti by z pohledu sázkové kanceláře nebylo nic, kvůli čemu by se vystavovala nepřiměřenému riziku. Jakožto první sázkové kanceláře vycházející na trhu s nabídkou kurzů na tento zápas byly tuzemské sázkové kanceláře. Stejně jako v devadesáti procentech případů panovaly mezi jednotlivými kancelářemi mírné kurzové odchylky. Lze ale konstatovat, že průměrný kurz na výhru Plzně se zpočátku ustálil na hladině oscilující kolem číselné hodnoty 1,80. Kurz v takové výši dle jednoduchého výpočtu $100/1,80$ v odhadu bookmakerů předpovídá vítězství Plzně na 55,56%. Investor zajímající se o potenciální zhodnocení svého vkladu si pokládá otázku týkající se míry přesnosti, a tedy i správnosti této procentuální hodnoty. Z jakého důvodu? Pokud by investor na základě svého subjektivního odhadu došel k závěru, že výhře Plzně přisuzuje vyšší pravděpodobnost, než oněch 55,56%, tak se investice pro něj stává zajímavou a nastává proces určení stupně této atraktivnosti. Výši úrovně investiční zajímavosti dané příležitosti určuje a za směrodatnou považuje výše hodnoty (value) vycházející z níže uváděného jednoduchého matematického výpočtu. Pro jeho samotný výsledek je potřebováno vymezení dvou jeho činitelů. Prvním je číselný údaj výše kurzu nabízeného sázkovou kanceláří na danou investiční příležitost. Druhý parametr zastupuje očekávaná pravděpodobnost uskutečnění daného jevu stanovená odhadem investora.

Vstupní údaje:

aktuální kurz nabízený sázkovou kanceláří je 1,80

investorem subjektivní odhadované vítězství Plzně je vyjádřeno na hladině 66%

Výpočet:

hodnota (value) = kurz nabízený sázkovou kanceláří x očekávaná pravděpodobnost výhry v %

hodnota (value) = $1,80 \times 66\% = 1,188 \Rightarrow$ návratnost investice 118,8%

zhodnocení investice v % = návratnost investice v % - 100 = $118,8 - 100 = 18,8\%$

Komentář:

Výsledná hodnota (value) 118,8 % pojednává o výši návratnosti investovaných prostředků. Investiční zhodnocení v takovém případě činí 18,8%. Obě tyto slovní interpretace lze aplikovat pouze na tuto jednu konkrétní investici. K tomu, aby obě interpretace bylo možné vztahovat i na dlouhodobý časový horizont investiční činnosti, je zapotřebí splnění dvou podmínek. První tkví v přesnosti subjektivního odhadu investora a druhá vyžaduje širší vzorek jednotlivých investic.

Až doposud bylo uvažováno o nabízeném kurzu sázkové kanceláře ve výši 1,80. Kurz není konstantní veličinou, nýbrž proměnlivou v čase reagujícím na poptávku po něm vyvolávanou nejrůznějšími impulsy. Mohou být dva dopady změny kurzu, a to buď směrem nahoru, či dolů. Subjektivní odhad investora zůstává konstantní. Níže jsou nastíněny dvě modelové situace týkající se změny kurzu.

Vstupní údaje při růstu kurzu:

aktuální kurz nabízený sázkovou kanceláří je 2,00

investorem subjektivní odhadované vítězství Plzně je vyjádřeno na hladině 66%

Výpočet:

hodnota (value) = $2,00 \times 66\% = 1,32 \Rightarrow$ návratnost investice 132,2%

zhodnocení investice v % = návratnost investice v % - 100 = $132,2 - 100 = 32,2\%$

Vstupní údaje při poklesu kurzu:

aktuální kurz nabízený sázkovou kanceláří je 1,40

investorem subjektivní odhadované vítězství Plzně je vyjádřeno na hladině 66%

Výpočet:

hodnota (value) = $1,40 \times 66\% = 0,924 \Rightarrow$ návratnost investice 92,4%

zhodnocení investice v % = návratnost investice v % - 100 = $92,4 - 100 = -7,6\%$

Komentář:

Interpretace obou modelových situací vykazuje zcela rozdílné výstupy. Zatímco v případě zvýšení kurzu dochází i ke zvýšení hodnoty (value) investice z 18,8% na 32,2%, tak v opačné situaci při kurzovém propadu nastává její ztráta. Navráťivší se procento investovaných prostředků by se v takovém případě pohybovalo pouze na hladině 92,4%. Záměrně jsou

uváděny krajní situace s velkými kurzovými rozptyly, které se v praxi nevyskytují až tak často, ale instruktážně patří mezi nejlépe vypovídající a znázorňující možné finanční dopady investiční činnosti.

3.5.4 Identifikace hodnoty (value)

Proces určení hodnoty (value) pro konkrétní sportovní příležitost vždy nabývá subjektivního charakteru. Motivů a důvodů podílejících se na finálním stanovení této hodnoty (value) je hned několik. Příklad od případu se ale liší váhy důležitosti těchto jednotlivých činitelů, s nimiž by měl investor k posuzování dané sportovní příležitosti přistupovat. Tvorba hodnoty (value) je tudíž ryze individuální záležitostí. Výše zmiňované fotbalové utkání mezi Zbrojovkou Brno a Viktorií Plzeň umožňuje proniknutí do nitra posuzování a určování hodnoty (value) pro konkrétní případ. Nejedná se o nic jiného, než investorské know-how.

Při položení si otázky, zda-li je Brno natolik kvalitní celek, aby dokázalo udržet dosavadní výsledkovou úroveň v právě probíhající sezóně, je zapotřebí využít tendence pocházející ke konci letního přípravného období předcházejícího aktuální ligový ročník. Na základě těchto tendencí racionální investor jen těžko podlehne dojmu aktuálně velmi dobrých výsledků Brna z dosud odehraných osmi kol a mnohem větší význam přisoudí svému předsezónnímu odhadu, ve kterém Brno s ohledem potenciálu síly svého hráčského kádru, úrovně infrastruktury a v prvoligovém měřítku velmi omezených finančních možností managementu klubu, mohlo jen velmi obtížně v prvoligovém pelotonu figurovat na lepším než 12. umístění. Naproti tomu tendence každého racionálně uvažujícího investora týkající se umístění Plzně musí na základě objektivních důvodů každému sahat až na samý vrchol. Nedá se najít kritérium, ať už je to zázemí, kvalita hráčů, zákulisní síla či finanční možnosti ovlivňující konečné umístění, ve kterém by Plzeň výrazněji zaostávala za svými soupeři. Nic na tomto faktu nemůže změnit ani neúspěšný vstup Plzně do sezóny, který měl za následek i změnu na trenérském postu. I tak lze ale za těchto výchozích podmínek předpokládat, že by bookmakeři a tvůrci kurzů mohli vzít v potaz aktuální tabulkové postavení obou týmů s mnohem větším významem, než by objektivně bylo správné. Zcela zjednodušeně řečeno existoval vysoký předpoklad pro to, aby aktuální a reálná síla Brna byla tvůrci kurzů přeceněna a naopak u Plzně podceněna.

Plzeň k utkání do Brna přijížděla v situaci, kdy její hráči nebyli v úplné top formě, leč i tak lze jen velice obtížně na české prvoligové scéně hledat vyšší kvalitu. Brnem se šířil velký optimismus, který dost možná mohl, a posléze také dolehl až na samotné hráče, kteří se

až příliš nechali unést na vlně přehnané euforie. Počínaje mistrovskou sezónou v podání Západočechů se k tomuto dni v Brně odehrály čtyři vzájemné zápasy a ani v jednom z nich nabízený kurz na výhru Plzně nepřekročil ve své výši hranici 1,55. A nyní má nabídka kurzu obsahovala celých 25 setin k dobru vůči zmiňovaným čtyřem utkáním, aniž by to bylo podloženo objektivním argumentem? Jestliže se racionální investor držel svých předem daných tendencí, a nenechal se tak zviklat a ovlivnit vnějšími vlivy, v nabízeném kurzu ve výši 1,80 se začínala rýsovat vhodná investiční příležitost.

Při zohlednění všeho zmíněného a průběhu samotného utkání lze optikou racionálního investora reálnou pravděpodobnost vítězství Plzně ohodnotit zhruba na 66%, neboť dvě ze tří takových utkání by Plzeň za jinak stejných okolností zvládla dovést do vítězného konce. Reálný (fair) kurz investora lze tedy vyjádřit pomocí výpočtu $100/66$, což odpovídá kurzu ve výši 1,51.

3.5.5 Hodnota (value) a výše vkladu

Procentuální velikost hodnoty (value) přímo předurčuje konkrétní výši vkladu pro každou jednotlivou investici. V návaznosti na teoretickou část se doporučuje na jednu dílčí investiční příležitost vynaložit vklad ve výši 1-2% z celkového objemu určeného pro investiční činnosti. Zmiňovaný interval vymezující výši vkladu je postaven v přímé úměře s výší hodnoty (value) každé dílčí investice. Jednotlivé investice jsou selektovány v závislosti na rozdílné výši jejich vkladů do třech různých kategorií. Lišící se výše vkladů jsou určovány právě onou velikostí hodnoty (value). Čím vyšší investor shledává v dané investici hodnotu (value), tím vyšším vkladem ji také ohodnocuje.

Tab. 6: Kategorie vkladů na investice (Zdroj: vlastní zpracování)

Kategorie investice	Výše hodnoty (value)	Výše vkladu na 1 investici
1. kategorie	5-6,99%	2 000 Kč
2. kategorie	7-9,99%	3 000 Kč
3. kategorie	10% +	4 000 Kč

Rozdílné výše vkladů na jednu investici nejsou určovány náhodným způsobem, nýbrž mají své opodstatnění. Doporučené vklady odpovídají poměru 1-2% z celkového objemu určenému investiční činnosti v částce 200 000 Kč.

3.6 Finanční plánování

Pro budoucí úspěch v podobě úspěšné realizace investičního záměru je zcela nezbytné vykalkulování vše parametrů promítajících se svoji působností do výsledné bilance hospodaření. A je to právě oblast finančního plánování, která umožní systematické řízení investičního záměru. Finanční plán je sestavený v takové podobě, která respektuje provázanost se strategií investora a sleduje návaznost na jeho cíle.

Obsah finančního plánu reflektuje druh vykonávané investiční činnosti. Nachází se v něm parametry přímo ovlivňující finální výstup z této činnosti v podobě vyjádření míry splnění stanovených cílů. Pro konstrukci finančního plánu svoji neoddiskutovatelnou roli zaujímá status investora. Je nezbytné, aby tento status odpovídal aktuálně platným legislativním normám a zákonodárnému vymezení. V předcházející části diplomové práce byl jako jeden z podmiňujících faktorů úspěšné realizace investování na trhu kurzových sázek uveden faktor časové nezávislosti. S ní je přímo spojená varianta zařazení se do stavu osoby bez zdanitelných příjmů (dále jen OBZP). Pro začlenění se do statusu osoby samostatně výdělečně činné v České republice dosud nejsou vytvořeny podmínky, neboť investiční činnost na trhu kurzového sázení prozatím nespadá pod žádný obor uvedený v živnostenském zákonu. Právě se zařazením do stavu OBZP a z něj vyplývajících práv a povinností se tedy při sestavování finančního plánu uvažuje.

3.6.1 Počáteční kapitál

V návaznosti na maximální možnou eliminaci promítnutí faktoru náhody do výsledné bilance se výše počátečního kapitálu vztahuje k minimálnímu množství dílčích investic v podobě jednotlivých sázek splňujících tohle kritérium v součinnosti s money managementem investora a výše zřizovacích nákladů.

Počáteční kapitál je stanoven v částce 250 000 Kč. Výše této částky je v kompatibilitě se základní výší, tj. 2 000 Kč očekávaných jednolitých investic tak, aby jedna dílčí investice ve svém minimálním vkladu představovala přesně 1% z počátečního kapitálu. Takto nastavená míra podstupovaného rizika je odvozena od částky 200 000 Kč tvořící 4/5 z celkové výše počátečního kapitálu. Zbývající 1/5, tedy 50 000 Kč je určeno ke krytí zřizovacích nákladů v plné jejich výši.

Předpokládá se investorova disponibilita celé výše počátečního kapitálu zaručující jeho pozdější bezúročnost.

3.6.1.1 Příjmy

Příjmová složka je utvářena pouze jediným tokem, a to dílčími výhrami z jednotlivých investic. Výše příjmů je přímo závislá na dvou veličinách. Tou první je procentuální zhodnocení investovaných prostředků a druhou proměnnou zastupuje částka objemu proinvestovaných peněžních prostředků za dané období.

Nakumulovaná částka utvářející finální objem investovaných prostředků přímo vyplývá z portfolia kurzových příležitostí investora. Tuhle částku nelze charakterizovat za konstantní, ale v čase proměnlivou. Jednotkou času pro tohle členění je kalendářní měsíc a na každý takový případ jiná výše z celkem proinvestovaného objemu.

S očekávaným přírůstkem zisku je rovněž kalkulováno při pohledu postupného navyšování vkladů na jednotlivých dílčích investicích. K němu dochází skokem, a to vždy o 10% v prvním roce a 5% v následujících dvou letech z výše vkladů z předcházející periody. Její interval je určen na dobu tří měsíců. Pro každé začínající čtvrtletí tedy vklady budou ohodnoceny o uváděnou procentuální hodnotu navíc vůči předcházejícímu kvartálu. Tímto mechanismem zůstane zachována kontinuita mezi výší jednotlivých vkladů a celkové výše disponibilních prostředků.

Zatímco proměnnou hodnotu týkající se celkové proinvestované výše lze pro každou časovou periodu jednoho kalendářního měsíce přesně nadefinovat jen s minimální odchylkou, tak vývoj proměnné determinující procentuální zhodnocení těchto prostředků se pohybuje v určitém rozpětí. Jeho šíře je ohraničena dvěma variantami předem očekávané míry zhodnocení, a to pesimistickou a optimistickou.

- Pesimistická varianta – zhodnocení 6%,
- realistická varianta – zhodnocení 9%,
- optimistická varianta – zhodnocení 11%.

Při vypracování finančního plánu je primárně uvažováno s pesimistickou variantou. Vzhledem k tomu, že výdaje vykazují konstantní podobu, tak se jedná o kalkulaci, při níž jsou příjmy uvažovány na nejnižší ze tří očekávaných úrovní. Předejde se tím možnému zklamání z podnikatelské činnosti a investiční záměr bude postaven na silnějších základech, neboť investiční proces bude ve své výsledné bilanci mnohem blíže a s vyšší pravděpodobností inklinovat k lepším výsledkům hospodaření, než se dle finančního plánu předpokládá.

3.6.1.2 Výdaje

Počáteční výdaje ke zřízení investičního záměru jsou zastoupeny výhradně technickou podporou. Tou se rozumí vybavení počítačem či notebookem a chytrým mobilním telefonem podporujícím aplikace sázkových kanceláří. Výdaje za nájemné nejsou potřeba vynakládat, neboť pro realizaci této investiční činnosti není potřeba jiných, než bytových prostor. Uváděné výdaje jsou jednorázové povahy a během tříročního investičního období, na které je aplikován finanční plán, ze své podstaty nevyžadují žádný obnovovací proces.

Fixní, neboli periodické výdaje jsou dle svého charakteru vztahovány ke každému dílčímu období, tedy jednomu kalendářnímu měsíci. Jedná se o měsíční výdaje za tarify mobilního telefonu, kabelové televize, cestovní náklady, vstupné na sportovní utkání a položky transakčních poplatků a kurzových ztrát. Status OBZP podmiňuje platbu odvodu zdravotního pojištění. Se všemi uváděnými položkami je kalkulováno na předem očekávané fixní bázi, neboť jejich charakter to dovoluje.

Tab. 7: Přehled fixních výdajů (Zdroj: vlastní zpracování)

Název položky	Cena/měsíc
Kabelová televize, internet	650 Kč
Tarif mobilního telefonu	750 Kč
Cestovní náklady	3 000 Kč
Vstupné na sportovní utkání	900 Kč
Transakční poplatky, kurzové ztráty	500 Kč
Zdravotní pojištění	1 242 Kč
Celkem	7 042 Kč

Variabilní výdajová položka se shoduje s částkou, která je úhrnně vynaložená na vkladech všech dílčích investic vyskytujících se v daném období. Každá jednotlivá investice totiž ve svém počátku reprezentuje pouze čistý výdaj a do příjmů se přeměňuje až následně a to za podmínky výherního statusu této investice.

Částka vynakládaná na výdaje se každoročně navyšuje jako celek o 4,5%, což je údaj převzatý z odhadu Hospodářské komory České republiky (Zdroj: *Kurzy.cz* [online]. [cit. 2015-05-19]. Dostupné z: <http://tema.kurzy.cz/detail/inflace-do-roku-2015-dosahne-ctyr-az-peti-procent-odhaduje-1350835.html>).

3.6.1.3 Zisk

Položka zisku porovnává příjmovou a výdajovou stránku a je přímo určena jejím rozdílem. Předpokládají se příjmy ve vyšší úhrnné hodnotě výdajů, na základě čehož lze konfrontaci příjmů a výdajů ohodnotit jako zisk. Kladný rozdíl mezi příjmovou a výdajovou složkou determinuje finanční prostředky, které investor používá pro svoji osobní spotřebu. Tyto finanční prostředky jsou vysoce likvidní, neboť se nacházejí na hráčských účtech investora, které jsou v hotovostní podobě dostupné v časovém horizontu řádu hodin a bezhotovostní formě zastoupené bankovními převody v řádech jednoho až dvou dnů. S mírnou nadsázkou lze tedy hráčské účty přirovnat k bankovním produktům, tedy běžným bankomatům a bankovním převodům, neboť investorovy transakční náklady pro výběr finančního hotovosti představuje pouze cesta na pobočku sázkové kanceláře či zadání příkazu k výběru. Na základě výše zmíněného lze tedy konstatovat, že investorovi peněžní toky tak splňují i ty nejprísnejší kritéria finančního ukazatele cash-flow.

3.6.1.4 Finanční plán

Porovnání příjmů a výdajů předkládá finanční plán. Konstrukce finančního plánu je navržena tak, abych výstupem konfrontace příjmové a výdajové složky vzešla položka čistého zisku, s jehož výší investor může každý jednotlivý kalendářní měsíc disponovat. Zisk tak představuje tutéž funkci jako výplata nabytá v zaměstnaneckém poměru, a to v její čisté podobě. Investiční záměr je koncipován transparentně, a proto bere v potaz i daňové hledisko. Výhry z obou proudů jsou však distancované od daňové povinnosti. Výhry mající původ u kanceláří se sídlem v České republice jsou daňově osvobozeny. U dvou společností se sídlem mimo území České republiky se postupuje v souladu s principy dvojího zdanění. Jelikož sídla obou těchto používaných sázkových kanceláří jsou situovány vně území Evropské unie, tak jsou to právě smlouvy o zamezení dvojího zdanění mezi Českou republikou a těmito zahraničními státy, které investora od daňové povinnosti distancují.

Tab. 8: Přehled finančních toků za období roku 2016 (Zdroj: vlastní zpracování)

Přehled finančních toků za období roku 2016										
období	výdaje			příjmy celkem	zisk	objem investic	počet investic celkem	počet investic		
	fixní	variabilní	celkem					1. kategorie	2. kategorie	3. kategorie
leden	7 042 Kč	420 000 Kč	427 042 Kč	445 200 Kč	18 158 Kč	420 000 Kč	170	110	40	20
únor	7 042 Kč	355 000 Kč	362 042 Kč	376 300 Kč	14 258 Kč	355 000 Kč	145	95	35	15
březen	7 042 Kč	380 000 Kč	387 042 Kč	402 800 Kč	15 758 Kč	380 000 Kč	165	125	30	10
duben	7 042 Kč	335 500 Kč	342 542 Kč	355 630 Kč	13 088 Kč	335 500 Kč	125	85	25	15
květen	7 042 Kč	330 000 Kč	337 042 Kč	349 800 Kč	12 758 Kč	330 000 Kč	130	100	20	10
červen	7 042 Kč	165 000 Kč	172 042 Kč	174 900 Kč	2 858 Kč	165 000 Kč	65	50	10	5
červenec	7 042 Kč	314 600 Kč	321 642 Kč	333 476 Kč	11 834 Kč	314 600 Kč	100	60	20	20
srpen	7 042 Kč	477 950 Kč	484 992 Kč	506 627 Kč	21 635 Kč	477 950 Kč	160	100	45	15
září	7 042 Kč	605 000 Kč	612 042 Kč	641 300 Kč	29 258 Kč	605 000 Kč	205	135	50	20
říjen	7 042 Kč	718 740 Kč	725 782 Kč	761 864 Kč	36 082 Kč	718 740 Kč	225	150	60	15
listopad	7 042 Kč	645 535 Kč	652 577 Kč	684 267 Kč	31 690 Kč	645 535 Kč	195	120	55	20
prosinec	7 042 Kč	359 370 Kč	366 412 Kč	380 932 Kč	14 520 Kč	359 370 Kč	110	75	20	15
CELKEM	84 504 Kč	5 106 695 Kč	5 191 199 Kč	5 413 097 Kč	221 898 Kč	5 106 695 Kč	1 795	1 205	410	180

Tab. 9: Přehled finančních toků za období roku 2017 (Zdroj: vlastní zpracování)

Přehled finančních toků za období roku 2017										
období	výdaje			příjmy celkem	zisk	objem investic	počet investic celkem	počet investic		
	fixní	variabilní	celkem					1. kategorie	2. kategorie	3. kategorie
leden	7 359 Kč	586 970 Kč	594 329 Kč	622 188 Kč	27 859 Kč	586 970 Kč	170	110	40	20
únor	7 359 Kč	496 130 Kč	503 489 Kč	525 898 Kč	22 409 Kč	496 130 Kč	145	95	35	15
březen	7 359 Kč	531 065 Kč	538 424 Kč	562 929 Kč	24 505 Kč	531 065 Kč	165	125	30	10
duben	7 359 Kč	447 525 Kč	454 884 Kč	474 377 Kč	19 493 Kč	447 525 Kč	125	85	25	15
květen	7 359 Kč	440 200 Kč	447 559 Kč	466 612 Kč	19 053 Kč	440 200 Kč	130	100	20	10
červen	7 359 Kč	176 075 Kč	183 434 Kč	186 640 Kč	3 206 Kč	176 075 Kč	50	35	10	5
červenec	7 359 Kč	369 780 Kč	377 139 Kč	391 967 Kč	14 828 Kč	369 780 Kč	90	50	20	20
srpen	7 359 Kč	608 560 Kč	615 919 Kč	645 074 Kč	29 155 Kč	608 560 Kč	160	100	45	15
září	7 359 Kč	770 350 Kč	777 709 Kč	816 571 Kč	38 862 Kč	770 350 Kč	205	135	50	20
říjen	7 359 Kč	873 540 Kč	880 899 Kč	925 952 Kč	45 053 Kč	873 540 Kč	225	150	60	15
listopad	7 359 Kč	784 565 Kč	791 924 Kč	831 639 Kč	39 715 Kč	784 565 Kč	195	120	55	20
prosinec	7 359 Kč	436 800 Kč	444 159 Kč	463 008 Kč	18 849 Kč	436 800 Kč	110	75	20	15
CELKEM	88 308 Kč	6 521 560 Kč	6 609 868 Kč	6 912 854 Kč	302 986 Kč	6 521 560 Kč	1 770	1 180	410	180

Tab. 10: Přehled finančních toků za období roku 2018 (Zdroj: vlastní zpracování)

Přehled finančních toků za období roku 2018										
období	výdaje			příjmy celkem	zisk	objem investic	počet investic celkem	počet investic		
	fixní	variabilní	celkem					1. kategorie	2. kategorie	3. kategorie
leden	7 690 Kč	713 460 Kč	721 150 Kč	756 268 Kč	35 117 Kč	713 460 Kč	170	110	40	20
únor	7 690 Kč	603 040 Kč	610 730 Kč	639 222 Kč	28 492 Kč	603 040 Kč	145	95	35	15
březen	7 690 Kč	645 530 Kč	653 220 Kč	684 262 Kč	31 042 Kč	645 530 Kč	165	125	30	10
duben	7 690 Kč	544 045 Kč	551 735 Kč	576 688 Kč	24 953 Kč	544 045 Kč	125	85	25	15
květen	7 690 Kč	535 140 Kč	542 830 Kč	567 248 Kč	24 418 Kč	535 140 Kč	130	100	20	10
červen	7 690 Kč	338 930 Kč	346 620 Kč	359 266 Kč	12 646 Kč	338 930 Kč	85	70	10	5
červenec	7 690 Kč	486 940 Kč	494 630 Kč	516 156 Kč	21 526 Kč	486 940 Kč	100	60	20	20
srpen	7 690 Kč	739 715 Kč	747 405 Kč	784 098 Kč	36 693 Kč	739 715 Kč	160	100	45	15
září	7 690 Kč	936 370 Kč	944 060 Kč	992 552 Kč	48 492 Kč	936 370 Kč	205	135	50	20
říjen	7 690 Kč	1 061 790 Kč	1 069 480 Kč	1 125 497 Kč	56 017 Kč	1 061 790 Kč	225	150	60	15
listopad	7 690 Kč	953 655 Kč	961 345 Kč	1 010 874 Kč	49 529 Kč	953 655 Kč	195	120	55	20
prosinec	7 690 Kč	530 935 Kč	538 625 Kč	562 791 Kč	24 166 Kč	530 935 Kč	110	75	20	15
CELKEM	92 282 Kč	8 089 550 Kč	8 181 832 Kč	8 574 923 Kč	393 091 Kč	8 089 550 Kč	1 815	1 225	410	180

Výsledná bilance zisku za celý první rok investiční činnosti při očekávané míře zhodnocení ve výši 6% činí 221 898 Kč. Při rozpočtení výše celého zisku na jeden kalendářní měsíc se jedná o částku 18 492 Kč.

V druhém roce provozování investiční činnosti dochází k progresivnímu vývoji kritéria zisku, neboť došlo k jeho zvýšení na částku 302 986 Kč. Svůj vliv na tom mělo výhradně zvýšení vkladů pro každé jednotlivé investice. Průměrná částka připadající na jeden kalendářní měsíc se vyšplhala na hodnotu 25 248 Kč.

Rovněž ve třetím roce investiční činnosti položka zisku nadále vykazuje rostoucí trend. Odůvodnění lze opět shledávat v rostoucích vkladech. Právě ty však mají své limity a nelze je, ač by za jinak stejných podmínek splňovaly pravidla money managementu, neustále navyšovat. Je třeba uvažovat, že za tři roky realizace investování došlo postupným navyšováním vkladů za každý kvartál k jejich posunu téměř na dvojnásobek. V oddílu hodnocení sázkových kanceláří byl jako jedno z kritérií uveden risk management sázkové kanceláře. S ním přímo souvisí i akceptovatelná výše vkladů. Relace vkladů v rozmezí 4 000 Kč až 8 000 Kč odpovídá výši, kterou lze dlouhodobě investovat, aniž by docházelo k omezením ze strany sázkových kanceláří.

Od čtvrtého roku investiční činnosti tak bude při uvažování stále stejného investičního portfolia generováno stejně vysokého zisku, jako tomu bylo ve třetím roce. Po celé investiční období se bere zřetel na to, aby vklady na jednotlivé dílčí investice nepřevýšily podíl 1-2% z celkového finančního objemu určeného pro výkon investiční činnosti. Tím, že se počínaje čtvrtým rokem vklady již nebudou dále navyšovat, bude docházet ke tvorbě jakýchsi rezerv. Investovat se totiž bude za stále stejné částky, které z celkového finančního objemu určeného k disponování budou tvořit stále nižší procentuální podíl. Bude tak docházet k ještě větší eliminaci rizika, která se dá pochopit i jako kompenzace za technickou nemožnost neustálého zvyšování vkladů.

ZÁVĚR

V pozici potenciálního investora možná leckoho napadne otázka případné existence jakéhosi návodu či manuálu, prostřednictvím kterého lze za systematického výkonu této investiční činnosti naplnit předem stanovené cíle v podobě dosažení zisku, a to s vysokou mírou pravděpodobnosti, nebo v ještě extrémnějším vyjádření jistého zisku. Tato polemika se úzce dotýká zejména sekce modelového příkladu na konkrétní identifikaci value (hodnoty) v kurzu ve spojení s fotbalovým utkáním situovaným v jednom z předešlých oddílů diplomové práce. Existují tedy možnosti, kterak úspěšně investovat z velké míry pouze způsobem založeným na opakovaném aplikování, a tím tak docílit splnění výše jmenovaných cílů?

Moje odpověď podložená několikaletými zkušenostmi jak z pozice investora, tak z postavení pracovníka ve dvou nejmenovaných tuzemských sázkových kancelářích je zcela jednoznačná. Ano, lze tedy dle mého názoru výkonem investiční činnosti na trhu kurzových sázek bez jakýchkoliv pochybností dosahovat plusové bilance, tedy zisku, ale její výše bude pro dlouhodobé období vždy přímo úměrná s individuální kvalitou výkonu této činnosti. Šablony podobné té zmiňované na konkrétním příkladu tedy existují, ale všechny vychází, a mají tak svůj původ v posuzovaných attributech uváděných v kapitole předpoklady úspěšného investování. Zejména sekce investorských doporučení a podmínek pro realizaci investiční činnosti jsou v tomto ohledu těmi stěžejními a zároveň pro výkon investiční činnosti podmiňujícími, neboť pro její úspěšnou realizaci obsahují z mého pohledu naprosto nezbytné prvky. Při respektování těchto uváděných faktorů a postupném nabývání investičních zkušeností se každému investorovi samovolně otevrou možnosti nových a jemu individuálně uživatelsky nejprívětivějších způsobů, na základě kterých lze identifikovat nejefektivnější, a proto i nejrentabilnější příležitosti ukrývající se v investorem sledovaném portfoliu sportovních událostí.

Výše uváděné argumenty by měly potenciálním investorům spolupomáhat zodpovědět si otázku, jak v případě zájmu o úspěšné realizování se na trhu kurzových sázek smýšlet. Úvaha správným směrem je totiž prvotní předpoklad pro uvědomění si toho, co konkrétně dělat a za pomoci jakých kroků postupovat. Sport jako takový je živý organismus a podobně jako v životě v něm fungovaly, fungují a budou fungovat určité vazby a zákonitosti. Při cestě za úspěchem je zapotřebí tyto závislosti pochopit a

umět s nimi pracovat. Pole působnosti na trhu kurzových sázek je značně variabilní. Jinými slovy velmi citlivé na posuzování podnětů, jež určují pozdější výsledky sportovních příležitostí. Právě tato problematika při pohledu na investiční činnost optikou co nejvyšší garance možného úspěchu s sebou může přinášet i určité slabé místo. A to z důvodu, že výše popisovaných šablon vedoucích k identifikaci rentabilních příležitostí je s ohledem na zmiňované velké variace až nepočitatelné množství.

Co se může na první pohled jevit jako slabina či nevýhoda, může při racionální úvaze investora podpořené kombinací disciplíny, pracovitosti a cílevědomosti vyústit až v unikátní příležitost. Pokud by totiž stupeň náročnosti pro úspěšně vykonávanou činnost investování na trhu kurzových sázek vykazoval nízkou úroveň, tak by ji mohlo, a až s extrémně vysokou pravděpodobností by ji také provozovalo velké množství investorů. Pak by se trh jako takový velmi brzy přesytil a docházelo by ke vzájemnému konkurenčnímu boji mezi samotnými investory. Sázkové kanceláře v pozici protipólu, tedy soupeře investorů mohou dlouhodobě fungovat, a tím tedy i nabízet své služby stejně jako každý podnikatelský subjekt na principu dosažení zisku. Pokud by tedy v klientském portfoliu sázkových kanceláří převažovali ziskoví investoři, byly by za těchto podmínek společnosti odsouzeny k zániku a investoři by neměli k dispozici trh, na kterém by zhodnocovali své finanční prostředky. Zcela jasným východiskem této problematiky je symbióza nemalých nároků na investora s vysokým předpokladem dosažení stanovených cílů. Jinými slovy - podle toho, jak kvalitně si investor zaseje, tak si také sklídí adekvátní úrodu.

Na základě vyzískaných výstupů jsem došel k závěru atraktivní investiční příležitosti nabízející se na trhu kurzového sázení. Zároveň ve spojení s realizací této investiční činnosti dle uváděných doporučení neshledávám jakýkoliv náznak pro možný podnět projevu negativních důsledků například v podání celospolečenských problémů. Naopak vypracování této diplomové práce může mnohým aktivním sázejícím, z nichž drtivá většina dosahuje záporné výsledné bilance zhodnocování vlastních prostředků, pomoci k tomu, aby získali jiný náhled na svoji zálibu, vášeň či v té nejhorší možné variantě činnost, ve které jsou neúspěšní a na které jsou navíc závislí.

Téma diplomové práce hodnotím jako zajímavé. V rámci akademické pudy České republiky jsem nenašel žádnou ať už diplomovou, či bakalářskou práci, která by se zaměřovala přímo na možnosti investování na trhu kurzového sázení. Určitě se tak

nejedná o dokonalé řešení, ale s přispěním vlastních zkušeností si jej dovolím hodnotit jako přínosné.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Tištěné knihy

MAREK, P. *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha: Ekopress, 2009. ISBN 978-80-86929-49-1.

ZINECKER, M. *Základy financí podniku*. Brno: CERM, 2008. ISBN 978-80-214-3704-3.

Zákony

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách ze dne 17. května 1990.

Internetové zdroje

KURZOVÉ SÁZENÍ. *Blog o kurzovém sázení. Tipy, rady, informace ze světa sázení* [online]. Česká republika: Kurzové sázení [cit. 2009-06-23]. Dostupný z:

<http://kurzovesazeni.blogspot.cz/>

KURZY.CZ [online]. Česká republika: Kurzy.cz [cit. 2012-11-12]. Dostupný z: <http://tema.kurzy.cz/detail/inflace-do-roku-2015-dosahne-ctyr-az-peti-procent-odhaduje-1350835.html>

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Záznam z mezinárodní konference o hazardních hrách v ČR [online]. Česká republika: MFCR [cit. 2014-10-16]. Dostupný z: <http://www.mfcr.cz/cs/aktualne/v-mediich/2014/zaznam-z-tiskove-konference-u-prilezitost-19428>

PENÍZE.CZ. [online]. Česká republika: Peníze.CZ [cit. 2011-12-21]. Dostupný z: <http://www.penize.cz/spotrebitel/227043-kurzove-sazky-miliardovy-byznys>

RMSYSTÉM. Česká burza cenných papírů [online]. Česká republika: RM-SYSTÉM [cit. 2014-11-06]. Dostupný z:

<http://www.msystem.cz/udalosti/12776-fortuna-oznamuje-vysledky-hospodareni-za-prvnich-devet-mesicu-roku-2014>

SÁZENÍ.ORG. Kurzové sportovní sázky a online sázení [online]. Česká republika: Sázení.org [cit. 2015]. Dostupný z: <http://www.sazeni.org/skola-sazeni/money-management/>

SÁZKAŘSKÝ SLOVNÍK HAZARDNIHRAC.COM. *Hazardnihrac.com* [online]. Česká republika: Hazardnihrac.com [cit. 2009-2015]. Dostupný z: <http://www.hazardnihrac.com/online-sazky/slovník>

SÁZKAŘMĚSÍCE. *Sázkařměsíce* [online]. Česká republika: Sazkarmesice.cz [cit. 2015]. Dostupný z: <http://www.sazkarmesice.cz/sazkove-strategie/money-management/104>

SKOLASAZENI.CZ. *ŠkolaSázení.cz tipy a rady pro začínající i profesionální sázkaře* [online]. Česká republika: SkolaSazeni.cz [cit. 2013-2015]. Dostupný z: <http://www.skolasazeni.cz/akademie/hodnota-sazky-value-betting>

TIPSPORT. [online]. Česká republika: Tipsport a.s. [cit. 2011]. Dostupný z: <https://home.tipsport.cz/tipsport-press/>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK A SYMBOLŮ

angl. - anglicky

a.s. - akciová společnost

BL - běžná likvidita

cit. - citováno

EBIT - zisk před zdaněním a úroky

Kč - koruna česká

OBZP - osoba bez zdanitelných příjmů

ROA - rentabilita aktiv

s. - strana

Sb. - sbírky

tab. - tabulka

tj. - to je

x - krát

zkr. - zkratka

% procento

=> z toho vyplývá

= rovná se

SEZNAM GRAFŮ A TABULEK

Graf 1: Tržní podíl společností na trhu kurzových sázek

Graf 2: Rozdělení sportů dle oblíbenosti investorů

Tab. 1: Přehled sázkových kanceláří a možnost investování na pobočce či internetu

Tab. 2: Přehled kritérií

Tab. 3: Pořadí sázkových kanceláří

Tab. 4a: Sázkové kanceláře a jejich kritéria

Tab. 4b: Sázkové kanceláře a jejich kritéria

Tab. 5: Příklad investičního portfolia

Tab. 6: Kategorie vkladů na investice

Tab. 7: Přehled fixních výdajů

Tab. 8: Přehled finančních toků za období roku 2016

Tab. 9: Přehled finančních toků za období roku 2017

Tab. 10: Přehled finančních toků za období roku 2018